

Kallelse/Ärendelista

Förbundsdirektionen kallas till sammanträde den 15 juni 2023

Plats och tid: Kl. 08:30 – 16.30, Riverside Uddevalla inklusive DKR

Kontakt: Någon anmälan om deltagande i mötet erfordras ej. Ombud som är förhindrade att närvara ombedes meddela detta till sin ersättare. Kallelsen skickas även till dem.

Kan varken ordinarie ledamot eller ersättare närvara vid mötet, meddela detta till kommunalförbundets kansli, telefon 0522-44 08 20, alternativt e-post: kansli@fyrbodal.se

Vid behov av specialkost, får detta gärna anmälas i förväg.

Övrig information:

Välkommen!

/Peter Eriksson

Förbundsordförande

/Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Ärendelista

Förbundsdirektionen kallas till sammanträde den 15 juni 2023	1
Förbundsdirektionen	3
Informationsärenden	4
Ärende 2 – Turistrådet Västsverige	4
Ärende 3 - Status för projektet Hållbar besöksnäring i Väst	5
Ärende 4 - Dialog om stärkt kapacitet och kommunsammanläggningar	6
Ärende 5 – Ägardialog Gryning vård	7
Ärende 6 – Besök från Landshövdingen	8
Ärende 7 – Informera om arbetet mot avfallsbrottslighet i länet	9
Ärende 8 – Kommunernas klimatlöften	10
Beslutsärenden	11
Ärende 9 – Remissvar – Teknik College Fyrbodal	11
Ärende 10 – Översyn av kommunalförbundets förbundsordning	12
Ärende 11 – Remissförslag till budget för medlemsfinansieringen och verksamhetsplan för Fyrbodals kommunalförbund 2024 - 2026	13
Ärende 12 – Tertialrapport verksamhet och ekonomi för perioden januari - april 2023.	14
Ärende 13 – Förslag fördelning rambudget för delregionala utvecklingsmedel 2024	15
Ärende 14 – Fyrbodal som projektägare/partner i projekt med extern part	16
Informations och anmälningsärenden	17
Ärende 15 - Sammanställning DRUM 2022	17
Ärende 16 – Aktuella infrastrukturärenden	18
Ärende 17 – Aktuella delegationsbeslut	19
Ärende 18 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO)	20
Ärende 19 – Meddelanden	21
Ärende 20 – Övriga frågor	22
Ärende 21 – Nästa möte	23

Förbundsdirektionen

Kommun	Ledamöter	Närv.	Ersättare	Närv.
Bengtsfors	Stig Bertilsson (M)		Per Eriksson (S)	
Dals-Ed	Andreas Nilsson (M)		Per-Erik Norlin (S)	
Färgelanda	Ulla Börjesson (S)		Jörgen Andersson (SD)	
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)		Ulf Hanstål (M)	
Mellerud	Ludwig Mossberg (M)		Ulf Rexefjord (SD)	
Munkedal	Louise Skaarnäs (SD)		Erik Färg (S)	
Orust	Catharina Bråkenhielm (S)		Lars Larsson (C)	
Sotenäs	Therése Mancini (S)		Eva Abrahamsson (M)	
Strömstad	Kent Hansson (S)		Fredrik Eriksson (SD)	
Tanum	Liselotte Fröjd (M)		Oskar Josefsson (S)	
Trollhättan	Peter Eriksson (M)		Ricky Karlsson (KD)	
	Monica Hanson (S)		Sofia Andersson Dharsani (S)	
Uddevalla	Martin Pettersson (SD)		Christer Hassleback (UP))	
	Ingemar Samuelsson (S)		Jarmo Uusitalo (MP)	
Vänersborg	Benny Augustsson (S)		Mats Andersson (C)	
	Henrik Harlitz (M)		Lena Eckerbom Wendel (M)	
Åmål	Michael Karlsson (M)		Ove Kaye (SD)	

Informationsärenden

Ärende 2 – Turistrådet Västsverige

Status för Hållbarhetsklivet

Ärendet föredras av Fredrik Lindén och Marie Linde, Turistrådet i Västsverige

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 3 - Status för projektet Hållbar besöksnäring i Väst

Ärendet föredras av Kajsa Örtengren, projektledare

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 4 - Dialog om stärkt kapacitet och kommunsammanläggningar

En särskild utredare har av regeringen fått i uppdrag att undersöka kommuners intresse för att inleda ett arbete med frivilliga sammanläggningar, och lämna förslag till åtgärder som bedöms kunna bidra till att processer om sammanläggningar påbörjas.

Handlingar bifogas kallelsen.

Ärendet föredras av Bo Per Larsson, Huvudsekreterare för utredningen.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 5 – Ägardialog Gryning vård

Ärendet föredras av Katarina Ahlqvist VD Gryning vård

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 6 – Besök från Landshövdingen

Ärendet föredras av Sten Tolgfors, Landshövding i Västra Götalands län

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 7 – Informera om arbetet mot avfallsbrottslighet i länet

Under 2021 gav Regeringen Länsstyrelsen i Västra Götaland, tillsammans med nio andra myndigheter i uppdrag att ta fram en lägesbild samt föreslå möjliga insatser i syfte att motverka den ökande avfallsbrottsligheten i Sverige. Uppdraget redovisades i mars 2022, ni kan läsa mer under Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet. Detta arbete genererade i ännu ett regeringsuppdrag om åtgärder mot brottslighet inom avfallsområdet, vilket kommer pågå fram till och med 2026, mer info finns här: Ytterligare åtgärder mot brottslighet inom avfallsområdet.

Illegal avfallshantering är ett växande problem som i dagsläget är förknippat med liten upptäcktsrisk och låga straff samtidigt som det genererar stora pengar. Detta drar till sig aktörer inom den organiserade brottsligheten. Mycket av den brottslighet som upptäcks är C-, eller U-verksamheter alternativt verksamheter som agerar helt utan anmälningar eller tillstånd, vilket innebär att de verkar inom ramen för den kommunala tillsynen. Kartläggningen har visat att oseriösa verksamheter förekommer mer eller mindre i alla kommuner.

Som en följd av den kartläggning som utfördes fick Länsstyrelserna, via regleringsbrevet 2022, i uppdrag av Regeringen att arbeta aktivt mot brottslighet inom avfallsområdet. Detta arbete ska ske i samverkan med andra myndigheter och Länsstyrelsen ska arbeta aktivt med stöd och vägledning till kommunerna. Tillsyn av illegal avfallshantering är också en del i den nationella tillsynsstrategin. Naturvårdsverket, som är en av de andra myndigheterna som fått regeringsuppdraget, har baserat på erfarenheter från uppdraget utvecklat vägledningmaterial för uppsökande tillsyn.

Länsstyrelsen i Västra Götaland planerar därför att hålla i utbildningar för kommunernas miljöinspektörer, utveckla tillsynsvägledningen och informera om vikten av att göra uppsökande tillsyn. Här finns det även en tydlig koppling till kommunernas brottsförebyggande arbete som vi vill stärka.

Ärendet föredras av Ann-Christine Schleret Lember Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 8 – Kommunernas klimatlöften

Kommunerna har en strategiskt viktig roll för att klimatmålen ska nås. Kommunernas klimatlöften är en satsning inom kraftsamlingen Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland.

Kommunernas klimatlöften består av 30 konkreta åtgärder där kommunen har rådighet, som är beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning. Under 2021 och 2022 har kommunerna i Västra Götaland tillsammans genomfört klimatlöften som beräknas minska utsläppen med drygt 75 000 ton koldioxidekvivalenter. Under 2023 bjuds kommunerna i länet in för att anta nya klimatlöften med genomförande 2024–2026.

Ärendet föredras av Monique Wannding, chef miljöskyddsavdelningen Länsstyrelsen och Louise Åsenfors (S) vice ordförande Miljö- och regionutvecklingsnämnden och Tobias Källqvist miljö- och klimatstrateg.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Beslutsärenden

Ärende 9 – Remissvar – Teknik College Fyrbodal

Förslaget på nytt avtal för teknikcollege har varit på remiss i kommunerna. De inkomna svaren innehåller både bifall till ett nytt avtal, avslag till ett nytt avtal samt olika villkor för att fortsätta bedriva teknikcollege. Svaren visar ett stöd för att fortsätta inom teknikcollege men svaren är öppna för tolkningar samt att alla kommuner ännu inte har svarat. De tre största kommunerna har svarat att de tillstyrker ett nytt avtal men villkorar att en stor majoritet eller att samtliga kommuner tecknar nytt avtal.

Ärendet föredras av Cecilia Sandberg, Kompetens- och utbildningsstrateg och Christopher Sörensen ordförande regional styrgrupp

Beslutet expedieras till

Medlemskommunerna

Regional styrgrupp Teknik college

Förslag till beslut

Kommunernas svar kan tolkas olika och kansliet överlåter till direktionen att besluta om fortsatt inriktning och förslag till beslut.

Ärende 10 – Översyn av kommunalförbundets förbundsordning

Bakgrunden till ärendet är att det har väckts frågor kring hur övriga förbund i Västra Götaland har utformat sina förbundsordningar i samband med att Göteborgsregionen initierade en översyn av sin förbundsordning. Det har även kommit upp frågor avseende förbundens förbundsordningar i samband med utredningen av förbundens gemensamma förening VästKom. Utöver detta har frågan om namnbyte eller tillägg till förbundets namn väckts internt på förbundet av kommunikationsansvarig.

Den förbundsordning som gäller för förbundet beslutades i mars 2017.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå att direktionen beslutar att ge förbundsdirektören i uppdrag att se över förbundsordningen.

Ärendet föredras av Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att ge förbundsdirektören i uppdrag att se över förbundsordningen.

Beslutet expedieras till

Medlemskommunerna

Ärende 11 – Remissförslag till budget för medlemsfinansieringen och verksamhetsplan för Fyrbodals kommunalförbund 2024 - 2026

Enligt förbundsordningens §15 ska förbundsdirektionen årligen fastställa en verksamhetsplan med budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt förbundsavgift. Budgeten ska dessutom innehålla en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. Direktionens budget ska delges förbundets medlemmar senast under oktober månad året före verksamhetsåret. Förslaget är att budgeten inte räknas upp med fastställda 3 % vilket innebär en fakturering för medlemskommunerna på totalt 38 kr/invånare för det på förbundet som finansieras av medlemsfinansieringen samt revisionen.

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget på budget för medlemsfinansieringen på 37,36 kr/invånare för Fyrbodals kommunalförbund 2024 – 2026 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Att direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,64 öre/invånare för revisionen som andel av medlemsfinansieringen.

Att direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget till verksamhetsplan 2024 – 2026 för förbundet samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Ärendet föredras av Martin Palm, chef för verksamhetsstöd och Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Beslutet expedieras till

Medlemskommunerna

Ärende 12 – Tertiärrapport verksamhet och ekonomi för perioden januari - april 2023.

Förbundsdirektör Anna Lärk Ståhlberg och chef för verksamhetsstöd Martin Palm redogör för genomförda aktiviteter och ekonomisk uppföljning av budget 2023 för tertiär 1.

För ytterligare information om aktiviteter inom utvecklingsområden hänvisar vi till bifogad rapport.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå att direktionen beslutar att godkänna redovisningen av budgetavstämning och verksamhet för tertiär 1 2023. Baserat på informationen ser direktionen i nuläget ingen anledning att vidta några åtgärder.

Ärendet föredras av Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör och Martin Palm, chef för verksamhetsstöd

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att godkänna redovisningen av budgetavstämning och verksamhet för tertiär 1 2023. Baserat på informationen ser direktionen i nuläget ingen anledning att vidta några åtgärder.

Beslutet expedieras till

Medlemskommunerna

Ärende 13 – Förslag fördelning rambudget för delregionala utvecklingsmedel 2024

Under våren 2023 har förbundet processat fram ett förslag till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen avseende 2024. Budgeten visar hur kommunalförbundet prioriterar sina insatser för att genomföra förbundets kommande/nya verksamhetsplan 2024–2026, regionala utvecklingsstrategi RUS2030, regionala kulturplanen, Klimat 2030 samt näringslivsstrategi Businessregion Väst 2030.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå att direktionen beslutar att rekommendera medlemskommunerna att ställa sig bakom remissförslaget till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen 2024 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Ärendet föredras av Michael Johansson, chef Regional utveckling.

Beslutet expedieras till

Medlemskommunerna

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att rekommendera medlemskommunerna att ställa sig bakom remissförslaget till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen 2024 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Ärende 14 – Fyrbodal som projektägare/partner i projekt med extern part

Under våren 2023 har förbundet processat fram ett förslag till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen avseende 2024. Budgeten visar hur kommunalförbundet prioriterar sina insatser för att genomföra förbundets kommande/nya verksamhetsplan 2024–2026, regionala utvecklingsstrategi RUS2030, regionala kulturplanen, Klimat 2030 samt näringslivsstrategi Businessregion Väst 2030.

Arbetsutskottet har berett ärendet och beslutat föreslå att direktionen beslutar att Fyrbodals kommunalförbund kan agera projektägare för projekt som drivs av extern part och vid dessa tillfällen begära ersättning för kostnader kopplade till projektägarskapet ur projektets budget (exklusive eventuella investeringskostnader).

Ärendet föredras av Titti Andersson, Bitr förbundsdirektör.

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att Fyrbodals kommunalförbund kan agera projektägare för projekt som drivs av extern part och vid dessa tillfällen begära ersättning för kostnader kopplade till projektägarskapet ur projektets budget (exklusive eventuella investeringskostnader).

Informations och anmälningsärenden

Ärende 15 - Sammanställning DRUM 2022

Årligen följs de projekt, avtal och verksamheter som finansieras med via DRUM upp och utvärderas. Uppföljningen är ett viktigt led i arbetet med att ta fram nästa års budget. På direktion mötet i juni presenteras en rapport med en sammanställning av de projekt, avtal och verksamheter som har finansierats med delregionala utvecklingsmedel, DRUM 2022 (bilaga).

Ärendet föredras av Michael Johansson, chef Regional utveckling

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 16 – Aktuella infrastrukturärenden

Muntlig föredragning på mötet.

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 17 – Aktuella delegationsbeslut

Lista över senaste delegationsbeslut tagna av förbundsdirektören.

Ingen föredragning av ärendet.

Lista över delegationsbeslut bifogas kallelsen.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 18 – Ärenden kopplade till Beredningen för hållbar utveckling (BHU), Västkom och Samrådsorganet (SRO)

Muntlig rapport lämnas på mötet.

Ärendet föredras av Anna Lärk Ståhlberg, Förbundsdirektör och Peter Eriksson, ordförande

BHU:

Länk till Beredningen för hållbar utvecklings möten:

[Politiska sammanträden och möteshandlingar - Instans - beredningen för hållbar utveckling \(360online.com\)](#)

Västkom:

Länk till Västkoms möten:

[Kallelser & Protokoll - VästKom \(vastkom.se\)](#)

SRO:

Länk till Politiskt samrådsorgan (SRO):

[Politiskt samrådsorgan, SRO - Vårdsamverkan i Västra Götaland \(vardsamverkan.se\)](#)

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 19 – Meddelanden

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 20 – Övriga frågor

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende 21 – Nästa möte

Arbetsutskott hålls den 24 augusti 2023 på Riverside i Uddevalla

Nästa direktionsmöte den 21 september på Orust.

Ärenden enligt årshjul

- Tema: Fysisk planering och hållbara transporter
- Mötesdatum 2024
- Ägardialog Mediapoolen AB
- Utbildning godstransportfrågor

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Stärkt kapacitet genom kommunsammanläggningar

Förslag till beslut

- Direktionen beslutar att anteckna informationen.

Sammanfattning

En särskild utredare har av regeringen fått i uppdrag att undersöka kommuners intresse för att inleda ett arbete med frivilliga sammanläggningar, och lämna förslag till åtgärder som bedöms kunna bidra till att processer om sammanläggningar påbörjas.

Beskrivning av ärendet

Bo Per Larsson som är huvudsekreterare i den kommitté som - i dialog med kommuner - ska undersöka intresset för frivilliga kommunsammanläggningar ([Dir 2023:46](#)) och där Sven-Erik Österberg är särskild utredare har kontaktat förbundet då utredaren vill träffa ledande politiker från i första hand mindre kommuner i olika delar av Sverige. Av det skälet är de inbjudna till direktionsmötet för att informera om utredningen och dess innebörd.

Sammanläggningarna syftar till att långsiktigt stärka kommunernas kapacitet att hantera det kommunala uppdraget, och därmed upprätthålla och utveckla en god kommunal service i hela landet.

Utredaren ska bl.a.

- i dialog med kommuner undersöka intresset för frivilliga sammanläggningar,
- lämna förslag till statligt stöd som kan erbjudas enskilda kommuner för att påbörja ett arbete med sammanläggningar, och
- bedöma förutsättningarna för att fortsätta arbetet med sammanläggningar, och vid behov lämna förslag till statliga åtgärder.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2023.

Ansvarig tjänsteperson

Anna Lärk Ståhlberg anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se 0733-35 85 34

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

Kommunperspektivutredningen

Dialog om stärkt kapacitet och kommunsammanläggningar

Regeringen har beslutat tillsätta en kommitté för att undersöka kommunernas intresse för sammanläggningar. Direktivet har rubriken "Stärkt kapacitet genom kommunsammanläggningar" (Dir. 2023:46). Sven-Erik Österberg är utredare och sekretariatet består av Bo Per Larsson och Lisa Hörnström Bokerud. Kommittén har i uppdrag att i dialog med kommuner undersöka deras intresse för frivilliga sammanläggningar, redovisa skäl som kommunerna anför för eller emot att påbörja processer med sammanläggningar samt bedöma förutsättningarna för att fortsätta arbetet med sammanläggningar och vid behov lämna förslag till statliga åtgärder.

Kommittén har valt namnet *Kommunperspektivutredningen*. Namnet handlar dels om att vi vill anlägga ett långsiktigt perspektiv på frågan om kommuners kapacitet, dels att vi vill lyfta fram kommuners egna perspektiv på sin situation. Vi vill vi också tydliggöra att vi har stor tilltro till kommuners förmåga att ta den svåra frågan om sammanläggningar och därmed om kommunen ska kvarstå som egen organisation på största allvar.

Uppdraget baseras på Kommunutredningens bedömningar och förslag (SOU 2020:8) där frivilliga sammanläggningar och strategisk samverkan mellan kommuner framhålls som centrala när det gäller att stärka kommuners långsiktiga kapacitet. Regeringen ser alltså frivilliga kommunsammanläggningar som ett viktigt verktyg för att säkerställa att kommunerna har den kapacitet som långsiktigt krävs för att hantera de utmaningar som följer av samhällsutvecklingen. Det handlar både om förmågan att sköta sina uppgifter, att utveckla kommunen och dess verksamheter och att utöva ett politiskt ledarskap och en väl fungerande styrning. Ytterst handlar det om att medborgarnas behov och inflytande kan tillgodoses.

Samtliga Sveriges kommuner står inför stora utmaningar och kommer kontinuerligt att behöva stärka sin kapacitet. Demografi, ekonomi, personal- och kompetensförsörjning, digitalisering, klimatanpassning och beredskapsplanering brukar nämnas som exempel på utmaningar som varje kommun måste kunna hantera. Enligt Kommunutredningen är utmaningarna särskilt stora för mindre kommuner. Därför vill regeringen få en aktuell bild över hur framför allt mindre kommuner bedömer att sammanläggningar skulle kunna stärka deras kapacitet *i ett långsiktigt perspektiv*, dvs inför 2030-talet och framöver.

Det finns knappast *ett* sätt att stärka kapaciteten eller *en* lösning som fungerar för alla kommuner i hela Sverige. Framför allt har *staten* en viktig roll när det gäller att skapa goda och likvärdiga förutsättningar för den kommunala sektorn och bidra till dess kapacitet. Det handlar till exempel om statsbidragens storlek och fördelning mellan generella och riktade bidrag, utjämnningssystemets utformning, statens styrning av kommunsektorn, statens närvaro i olika delar av landet, statens ansvar för den fysiska och digitala infrastrukturen samt dimensionering, lokalisering och utformning av högskoleutbildningen. Men det är frågor som ligger utanför vår utrednings uppdrag och som vi alltså inte kommer att diskutera vid vår träff.

Kommunperspektivutredningens uppdrag handlar i stället om kommunen som samhällsinstitution och det är framför allt mindre kommuners situation som står i fokus. Tittar man på olika mätningar av kommuners effektivitet och kvalitet så sticker inte små kommuner ut vare sig positivt eller negativt. Samtidigt beskrev Kommunutredningen ett antal faktorer som innebär att utgångsläget är svårare för små kommuner. Det handlar till exempel om att befolkningsunderlaget för vissa välfärdstjänster är litet, att utrymmet för prioriteringar och kraftsamling är snävt, att möjligheterna till specialisering är begränsat, att ett relativt litet antal medarbetare innebär ökad sårbarhet vid sjukfrånvaro och personalrörlighet och att det är kostsamt att underhålla en infrastruktur som är dimensionerad för en större befolkning. Det innebär också ett snävare utrymme för att arbeta med utvecklingsfrågor. Det handlar även om att underlaget för att rekrytera förtroendevalda är mindre än i stora kommuner och att svåra prioriteringsbeslut kan göra uppdraget mindre attraktivt.

Vi har genom remissvaren till Kommunutredningen uppfattat att företrädare för små kommuner håller med om utredningens beskrivning av dessa svårigheter men att de samtidigt framhåller att små kommuner har andra förtjänster som bidrar till att de trots utgångsläget klarar sitt uppdrag. Det kan handla om god lokal kännedom, närhet till medborgarna, flexibel organisation med korta beslutsvägar och utvecklad generalistkompetens. De framhåller också att samverkan med andra kommuner eller med regionen och stöd av myndigheter/organisationer bidrar till att säkerställa den kapacitet som krävs.

Mindre kommuner redovisar också en starkt skeptisk inställning till flera av argumenten för att bilda en större kommun. De ifrågasätter att de verkligen skulle kunna hantera utmaningarna med till exempel ekonomi och kompetensförsörjning bättre i en större kommun. De befarar också att den nuvarande kommunen blir en eftersatt del av en ny kommun genom att kommunal och kommersiell service omlokaliseras till andra delar av den nya kommunen och blir föremål för färre investeringar och utvecklingsinsatser. Det gäller i synnerhet kommuner som har färre invånare och ett mindre fördelaktigt läge än övriga kommuner som skulle läggas samman. För att undvika dessa risker argumenterar de i stället för att stärka kapaciteten genom samverkan. Då kan man samarbeta om sådana uppgifter och verksamheter där behovet är som störst samtidigt som man behåller sitt inflytande över den övriga verksamheten och sitt territorium.

I ett antal remissvar framförs kritik mot att Kommunutredningen inte lagt tillräcklig vikt vid behovet av lokaldemokratisk eller politisk kapacitet. Remissinstanserna fram-

håller att politiskt ledarskap och en fungerande styrning har en nog så stor betydelse för en kommuns kapacitet som invånarantalet. Detta är också något som lyfts fram i olika rapporter om kommuners effektivitet och kvalitet.

Vi anser att denna synpunkt är värd att beakta när man ska diskutera vilka åtgärder som har särskilt stor betydelse för en kommuns långsiktiga förmåga att utföra sitt uppdrag. Varje kommun måste ha en fungerande organisation och en väl fungerande styrning. Då kan man hålla ordning på sin ekonomi, jobba strategiskt för att komma till rätta med brister i verksamheten och samtidigt driva utvecklingsarbete. Då kan man också ta initiativ till att förstärka sin kapacitet när det behövs - till exempel genom samverkan eller stöd utifrån. Men grundförutsättningen är att man har förmåga att styra *sin* kommun, fatta de beslut som krävs, säkerställa att organisationen genomför besluten och - inte minst - att veta var man befinner sig och vart man är på väg. Dessutom är det viktigt att skapa en god förankring hos medborgarna - vilket naturligtvis inte innebär att man alltid kommer att bli överens.

Men en kommun kan också tvingas konstatera att det blir svårt att i ett längre perspektiv upprätthålla den egna styrförmågan - till exempel därför att befolkningen minskar, det blir svårare att hitta personer som vill bli förtroendevalda, ekonomin kräver tuffa prioriteringar och uppgifterna blir alltmer komplexa och krävande. I det läget behöver man - för att spetsa till det - seriöst överväga om man ska finnas kvar som egen kommun eller om medborgarnas behov tillgodoses bättre genom en större kommun.

Från Kommunperspektivutredningens sida påstår vi inte att små kommuner saknar den kapacitet som det kommunala uppdraget kräver eller att små kommuner behöver läggas samman. Men vi menar att mindre kommuner - utifrån de särskilda förutsättningar man har - måste göra en seriös bedömning av hur man bäst kan säkerställa den politiska styrningskapacitet som kommer att krävas framöver. Vi menar också att varje kommun har ett eget ansvar för att göra den bedömningen och måste kunna förväntas göra en bättre bedömning än någon annan. Vi utgår också från att bedömningarna kommer att variera kraftigt - små kommuner är långt ifrån någon enhetlig grupp.

Vid dialogmöten med kommungrupperingar runt om i landet kommer vi att diskutera följande frågeställningar för att få fördjupad bild av olika kommuners bedömningar och synpunkter:

- Hur bedömer ni er kommuns förmåga att klara sitt uppdrag inför 2030-talet? Vad är mest hoppfullt och vad är mest oroväckande? Vilka egna åtgärder från kommunens sida kommer att vara särskilt viktiga för att den ska kunna fortsätta som egen kommun?
- Vilka för- och nackdelar ser ni med att bilda och ingå i en större kommun?
- Om det skulle bli aktuellt att diskutera behovet av att bilda en större kommun - vad krävs för att få till stånd en konstruktiv process? Vilka statliga åtgärder skulle underlätta processen?

Sven-Erik Österberg
Utredare

Bo Per Larsson
Huvudsekreterare

Lisa Hörnström Bokerud
Sekreterare

Remissvar- Teknik College Fyrbodal

Förslag till beslut

Kommunernas svar kan tolkas olika och kansliet överlåter till direktionen att besluta om fortsatt inriktning och förslag till beslut.

Sammanfattning

Förslaget på nytt avtal för teknikcollege har varit på remiss i kommunerna. De inkomna svaren innehåller både bifall till ett nytt avtal, avslag till ett nytt avtal samt olika villkor för att fortsätta bedriva teknikcollege. Svaren visar ett stöd för att fortsätta inom teknikcollege men svaren är öppna för tolkningar samt att alla kommuner ännu inte har svarat. De tre största kommunerna har svarat att de tillstyrker ett nytt avtal men villkorar att en stor majoritet eller att samtliga kommuner tecknar nytt avtal.

Bakgrund

Avtalsförslaget har varit på remiss i kommunerna, hos Position Väst, samt i regional styrgrupp. Remisstidens slut var 12 maj, men direktionen beslutade den 11 maj att förlänga remisstiden till morgonen den 25 maj. Arbetsutskottet beslutade att ärendet avgörs av direktionens utan förslag från arbetsutskottet.

Kommunalförbundets förslag till avtal och finansieringsmodell bygger på att samtliga kommuner i Fyrbodal bör teckna samverkansavtal med Teknikcollege för att arbeta strategiskt och samordnat med industrins kompetensförsörjningsbehov.

Beskrivning av ärendet

De inkomna svaren är från 13 kommuner, en kommun har ännu inte sänt in sitt remissvar. Vissa förtydligande kring avtalstexten har inkommit särskilt kring den kommunvisa uppföljningen. Kommunernas ansträngda ekonomi är en viktig aspekt vilket framhålls i flertalet av svaren och bör beaktas. Förändringen att även deltagande företag i teknikcollege är med och delfinansierar beskrivs därför som positivt från kommunernas sida då de är av ståndpunkten att industrins kompetensförsörjning är ett delat ansvar mellan branschen och Fyrbodals kommuner.

De tre största kommunerna, Uddevalla, Trollhättan och Vänersborg, har svarat att de tillstyrker ett nytt avtal, vilket är en grundläggande förutsättning. Dock finns ingen klar tydlighet i svaren från samtliga kommuner, även om en majoritet av kommunerna svarar att man ser teknikcollege som viktig för industrins kompetensförsörjning och är beredda att teckna ett nytt avtal.

Remissvaren kan tolkas utifrån olika perspektiv. Ett perspektiv är att majoriteten av kommuner är beredda att teckna ett nytt avtal. Möjligen kan man tänka sig kompromissa för att få till ett nytt avtal med intresserade kommuner? Det andra perspektivet är att om inte samtliga kommuner tecknar avtal faller hela avtalet och teknikcollege läggs ned och att man inte kan tänka sig en kompromiss för nytt avtal.

Helt eller delvist bifall:

- Färgelanda - bifall. Uppföljning av verksamheten bör förtydligas i avtalet.
- Mellerud - bifall sedan tidigare och väljer därför inte att yttra sig ännu en gång.
- Orust – bifall.
- Munkedal - bifall om egen budget finns i kommunen.
- Tanum - bifall om en stor majoritet av kommuner deltar och om en processledare arbetar halvtid och se över budgetposterna.
- Lysekil - bifall om alla är med.
- Uddevalla – bifall om minst 10 kommuner är med.
- Trollhättan - bifall om alla kommuner är med.
- Vänersborg - bifall om alla kommuner är med, och sänder med frågeställningen om förbundet kan omprioritera inom ram.

Avslag eller delvis avslag:

- Dals Ed – avslag.
- Strömstad - avslag. Om det kan blir billigare kan man komma att ompröva beslutet.
- Åmål- avslag. Har lokal fungerande samverkan.

Avvaktar:

- Sotenäs: Utbildningsnämnden avvaktar ett undertecknande av samverkansavtal för Teknikcollege för att invänta andra kommuners beslut om samverkan samt beslutet om dimensionering för gymnasiet och vuxenutbildning i Fyrbodal

Ännu inte inkomna svar:

- Bengtsfors- KS 7 juni

Position Västs yttrande: En fungerande samverkansmodell för teknikcollege är en viktig pusselbit i vår möjlighet att attrahera företagsetableringar och expansionsinvesteringar till Fyrbodal för att:

Att kunna rekrytera relevant kompetens är centralt för företag som vill etablera sig eller expandera på en plats. Det är oftast ett viktigt kriterium vid val av plats. Vid större etableringar behöver vi snabbt kunna ta fram anpassade utbildningar som möter företagets behov. Här innebär de upparbetade strukturerna och kontakterna som byggs upp inom Teknikcollege att TC är en viktig aktör

Regional styrgrupps yttrande:

Parterna i teknikcollege är industrirådet vilket består av ledande företrädare för svenska arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer inom industrisektorn och drivs som en förening. Föreningens medlemmar påtalar vikten av att ha ett väl fungerande Teknikcollege. Viss justering av avtalstext föreslås:

Ny text pkt. 8.2 Avsiktsförklaringar tecknas med respektive samverkansföretag och syftar till att definiera företagets roll inom det lokala Teknikcollegeområdet. Företagens insatser är avgörande för att trygga hög kvalitet för industrirelevanta utbildningar. Företagen insatserna omfattar följande aktiviteter:

- Tillhandahålla praktik- och/eller lärlingsplatser för studerande inom Teknikcollege.
- Delta vid handledarutbildning och handledarträffar kostnadsfritt, som Teknikcollege anordnar.
- Aktivt delta i programråd eller styrgrupp för Teknikcollege.
- Samverka med skolan med att till exempel erbjuda studiebesök, sommarjobb, medverkan på aktiviteter, projektarbeten, gymnasiearbeten, arbetsgrupper, föreläsningar, kompetensutveckling, lån av lokaler eller liknande.
- Marknadsföra Teknikcollege så att fler unga vill utbilda sig inom industri och teknik.
- Ge input till vilken sorts kompetens som behövs för att utveckla teknikbranschen både lokalt, regionalt och nationellt.

Risker och konsekvenser vid en nedläggning av teknikcollege.

Förändrad lagstiftning kräver strategisk kompetensförsörjning på den delregionala nivån med skolverk, region och industribranschen. I ett skede där stora yrkesgrupper inom industrin kommer att påverkas av batterifabriken etableringar i Västsverige samtidigt som industrin står inför betydande rekryteringsutmaningar. Det kan även leda till att det blir svårare att attrahera nyetableringar inom området. Teknikcollege arbetar i dag nära Position Väst med kommande etableringar vilket upplevs som en fördel för att få nya etableringar till området då kompetensförsörjning och utbildningsinfrastrukturen är en starkt bidragande faktor för etableringar. Det stora omställningsbehovet av kompetensförsörjning, kunskapsmatchning och att arbeta kvalitetssäkrat med utbildningsanordnarna inom delregionen kommer utan ett avtal att försvagas väsentligt.

Konsekvenser utan ett avtal

Kommunerna behöver då beskriva alternativet till hur kommunerna och kommunalförbundet ska samverka på kommunalförbunds nivå med branschen om det inte finns ett avtal vilket är kopplat till industrins kompetensförsörjning.

- Hur ska den strategiska samordningen med branschen ske på delregional och lokal nivå?
- Vem ska samordna och mobilisera kompetensbehovet inför nyetableringar?
- Var och med vem ska den branschvisa samverkan ske på delregional och lokal nivå?

Utan ett avtal kommer kostnaderna och arbetsinsatserna troligen att öka i kommunerna då det är kostsamt och resurskrävande att bygga nya strukturer för samverkan på den lokala, delregionala- och regionala nivån.

Bedömning och synpunkter

De inkomna svaren visar att majoriteten av svaren har en positiv viljeinriktning att teckna ett nytt avtal för teknikcollege. Fler kommuner än tidigare vill se ett nytt avtal. Fyrbodals kommunalförbund avstår att föreslå förslag till beslut, utan överlåter till arbetsutskottet att formulera ett beslut till direktionen. Utan ett avtal kommer kostnaderna och arbetsinsatserna troligen att öka i kommunerna då det är kostsamt och resurskrävande att bygga nya strukturer för samverkan på den lokala, delregionala- och regionala nivån.

Finansiering

Vid ett nytt avtal finansieras det enligt principerna i förslaget som är sänt på remiss. Det kan skapa synergieffekter vilket även kan bidra till uppväxling av nya medel i form av projekt både nationellt och på kommunalförbunds nivå.

Koppling till mål

- Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå.
- Tillgången till arbetskraft med rätt kompetens är god i hela Fyrbodalsregionen
- Utbildningsutbudet håller hög kvalitet, är dimensionerat och tillgängliggjort utifrån arbetslivets och individens behov. Förbundet har utvecklade former för att stödja omställningen på arbetsmarknaden tillsammans med kommuner, region, stat och näringslivets parter.
- Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet.
- Fyrbodalsregionen har ett gott företagsklimat som uppmuntrar till entreprenörskap och företagande, skapar fler arbetstillfällen, mer skatteintäkter och ett ökat välstånd.
- Förutsättningarna är mycket goda genom att företag och entreprenörer inom styrkeområdena industri och handel, besöksnäring, blå och gröna näringar, samt kreativa och kulturella näringar, skapar global konkurrenskraft i nära samverkan med akademi, institut, finansiärer och offentlig sektor.

Ansvarig tjänsteperson

Cecilia Sandberg

Cecilia Sandberg

Kompetensstrateg

Fyrbodals kommunalförbund

Översyn av kommunalförbundets förbundsordning

Förslag till beslut

- Direktionen beslutar att ge förbundsdirektören i uppdrag att se över förbundsordningen.

Beskrivning av ärendet

Bakgrunden till ärendet är att det har väckts frågor kring hur övriga förbund i Västra Götaland har utformat sina förbundsordningar i samband med att Göteborgsregionen initierade en översyn av sin förbundsordning. Det har även kommit upp frågor avseende förbundens förbundsordningar i samband med utredningen av förbundens gemensamma förening VästKom. Utöver detta har frågan om namnbyte eller tillägg till förbundets namn väckts internt på förbundet av kommunikationsansvarig.

Den förbundsordning som gäller för förbundet beslutades i mars 2017.

Bedömning och synpunkter

Bedömningen är att det kan vara bra att göra en ny översyn av förbundsordningen för att säkerställa att den klarar av de förändringar som förbundet kan stå inför inom en snar framtid.

Finansiering

Uppdraget finansieras inom befintlig ram.

Ansvarig tjänsteperson

Anna Lärk Ståhlberg anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se 0733-35 85 34

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

Remissförslag till budget för medlemsfinansieringen och verksamhetsplan för Fyrbodals kommunalförbund 2024 - 2026

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget på budget för medlemsfinansieringen på 37,36 kr/invånare för Fyrbodals kommunalförbund 2024 – 2026 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,64 öre/invånare för revisionen som andel av medlemsfinansieringen.

Direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget till verksamhetsplan 2024-2026 för förbundet samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Sammanfattning

Enligt förbundsordningens §15 ska förbundsdirektionen årligen fastställa en verksamhetsplan med budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt förbundsavgift. Budgeten ska dessutom innehålla en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. Direktionens budget ska delges förbundets medlemmar senast under oktober månad året före verksamhetsåret. Förslaget är att budgeten inte räknas upp med fastställda 3 % vilket innebär en fakturering för medlemskommunerna på totalt 38 kr/invånare för det på förbundet som finansieras av medlemsfinansieringen samt revisionen.

Beskrivning av ärendet

Budgetarbetet har sin utgångspunkt i det uppdrag och den bemanningsplan som beslutades i direktionen den 8 juni 2017 och som började gälla från den 1 januari 2018. I beslutet framgår den nya medlemsavgiften per invånare från 2018 (33 kr) och att denna årligen räknas upp med 3% från 2019. I samband med att budgetförslaget presenteras och sedan fastställs görs även årlig prövning av indexhöjningen i förhållande till förbundets finansiella ställning. I budgetarbetet denna gång tas ingen hänsyn till befolkningsförändringar, då dessa under senare år har varit obetydliga.

Budgeterat resultat för basverksamheten blir, 37 tkr för 2024.

I budgetarbetet har det gjorts en analys av hur budgeterat resultat blir om indexuppräknings inte görs utan ligger kvar på 38 kr per kommuninvånare (från 2023) då signaler från förbundets

arbetsutskott inkommit att det blir utmanande för kommunerna att klara den uppräknings under nästa år. Förbundet bedömer att det går att genomföra verksamheten utan indexhöjning för 2024 tack vare de ränteintäkter som förbundet har. Det kommer dock att krävas vissa åtstramningar för verksamheten.

Under framtagningen av budgetförslaget har kansliet varit mycket noga med att hålla nere kostnaderna. Det är dock avhängt att en viss del av förbundets verksamhet bedrivs i projektform med extern finansiering och att förbundet då får ta del av de ersättningar för OH-kostnader som uppstår i projekt.

För att budgeten skall vara i balans behöver förbundet använda sig av de ränteintäkter som just nu kommer till förbundet. Den högre räntan det senaste året innebär att förbundet har för tillfället betydande intäkter för ränta. Dessa intäkter behövs dock för att klara av de kostnadsökningar som drabbar förbundet på grund av den högre kostnadsläget som har uppstått på grund av rådande inflation.

Framtagandet av innehållet i verksamhetsplanen startades under hösten 2022 och har pågått under våren 2023. Chefsnätverken som är kopplade till förbundet samt politikerna i direktionen har återkommande gjort inspel till förbundet genom en rad med workshops och dialogmöten.

Verksamhetsplanen bygger också på den omvärldsbevakning som strategierna på förbundet inom de olika insatsområdena har inkommit med. Den tar även i beaktande de nya lagar och regler som tillkommit sen framtagandet av nuvarande plan gjordes. All personal på förbundet har involverats utifrån sin profession i framtagandet. Den kopplar an till Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsplan, kulturstrategi, trafikförsörjningsprogram och strategi för omställning av hälso- och sjukvården.

Verksamhetsplanen för förbundet 2024-2026 innehåller tre insatsområden; Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Valfärdsutveckling. (En minskning i områden från fem till tre i jämförelse med nu gällande plan.) Insatserna som sker görs i samverkan med kommunerna och andra aktörer. Till varje område kopplas långsiktiga mål och delmål. De aktiviteter och resurser som behövs för att nå målen beskrivs i separata ettåriga handlingsplaner. Verksamhetsplanen för åren 2024-2026 innehåller tre finansiella mål, 3 övergripande mål och 8 delmål som presenteras nedan;

Finansiella mål

- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå, nivån kan dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.

Övergripande mål inom Regional utveckling:

En god och hållbar regional utveckling som bidrar till det goda livet

Delmål inom Regional utveckling:

- Konkurrenskraftigt och innovativt näringsliv
- Attraktiva livsmiljöer
- Robust och sammanhållande samhällsplanering

Övergripande mål inom Kompetensförsörjning:

En god och hållbar kompetensförsörjning inom privat och offentlig sektor.

Delmål inom Kompetensförsörjning:

- Stark samverkan mellan utbildning och arbetsliv
- Livslångt lärande

Övergripande mål inom Velfärdsutveckling:

En god och hållbar velfärdsutveckling som bidrar till det goda livet.

Delmål inom Velfärdsutveckling:

- Stark samverkan
- Forskning, kunskapsutveckling och kvalitet
- Utvecklade

hälsofrämjande och tidiga insatser

Bedömning och synpunkter

Förbundet bedömer att det budgetförslag och förslag till verksamhetsplan för 2024-2026 som presenteras är relevant och genomtänkt. Förbundets bedömning är att det skulle finnas effektiviseringsmöjligheter inom ett flertal områden om förbundet hade möjlighet att köpa vissa tjänster från medlemskommunerna i stället för att ha tjänsterna på förbundet. Vid en jämförelse med Skaraborgskommunalförbund och Boråsregionen så har Fyrbodal färre möjligheter att nyttja tjänster från medlemskommunerna. Områden som förbundet identifierar som möjliga att hitta ett

utökat samarbete är upphandling tjänster, juridik, IT-drift, HR-stöd, personalsystem, kvalitetsledningssystem och ekonomisystem. Vissa av dessa är endast aktuella på längre sikt då förbundet har ingångna avtal som gäller en period framåt. Ett lyckat exempel där förbundet kunnat nyttja tjänst är samarbetet kring visselblåstjänst, där förbundet nu nyttjar Uddevallas tjänst.

Kostnaden för revisionen uppgår i förslaget till 175 tkr för år 2024, vilket utgör cirka 64 öre av medlemsfinansieringen. utöver detta så har revisionen ytterligare 100 tkr i budget som finansieras via projekt och verksamheter. Total budget för revisionen är 275 tkr. Kansliet har tidigare fått i uppdrag att ta fram förslag på hur revisionens budget skall tas fram. Kansliets förslag är att revisionens budget tydliggörs i budgeten och tas som en särskildpost i budget.

Då fastställandet av antalet invånare görs per 1 november 2023, lämnas ingen prognos för fakturering per kommun.

Finansiering

Finansiering inom ramen för medlemsavgiften från kommunerna.

Remisstid

Förbundet behöver få svar senast den 26 september.

Ansvarig tjänsteperson

Martin Palm, martin.palm@fyrbodal.se 0522-44 08 41.

Anna Lärk Ståhlberg, anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se 0733-358534.

Martin Palm

Chef för verksamhetsstöd

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

VERKSAMHETSPLAN 2024-26

Fyrbodals kommunalförbund

Tänk dig kraften som genereras när många drar åt samma håll. 14 kommuner i samverkan mot en gemensam målbild. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en konkurrenskraftig och attraktiv delregion där människor mår bra och utvecklas. Tillsammans har vi kraften för att göra skillnad – här och nu och för kommande generationer.

Uppdrag

Fyrbodals kommunalförbund är ett av de fyra regionala kommunalförbunden i Västra Götaland och arbetar på uppdrag av de 14 kommuner som är medlemmar i förbundet: Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål.

Genom oss samverkar våra 14 medlemskommuner för en hållbar utveckling av Fyrbodalsregionen samt en enkel och rationell hantering av de mellankommunala frågorna. Förbundet ska stimulera samverkan mellan kommunerna, näringsliv och andra aktörer i olika områden. Samtidigt ska förbundet också vara en mötesplats, ett forum, för innovationer, idéer och utveckling.

Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av Fyrbodalsregionen. Syftet ska vara att stärka Fyrbodalsregionen och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Dessutom ska kommunalförbundet vara kommunernas part i samverkan och dialog med Västra Götalandsregionen kring tillväxtfrågor.

Ett övergripande mål för verksamheten är att stödja och utveckla det kommunala självstyret. Förbundet ska särskilt verka inom följande områden:

- Hållbar tillväxt och utveckling.
- Verksamhetsstöd och intressebevakning.
- Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd.
- Ägaransvar för gemensamt ägda bolag och verksamheter.

Viktiga begrepp

Vision

Visionen "Det goda livet" pekar ut riktningen vart vi vill med vårt arbete. Den handlar om att skapa ett gott liv för alla som lever och arbetar i Fyrbodals kommuner. Tillsammans gör vi insatser inom tre områden: regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling med syfte att ställa om och skapa hållbar utveckling.

Värdeord

Värdeorden sammanfattar vad förbundet står för och hur vi vill att våra målgrupper ska se oss. Våra värdeord är Framåt, Forum, Förtroende och Flerstämmigt.

Nuläge

Nulägesbilden beskriver de utmaningar och styrkor som ligger till grund för Fyrbodals förutsättningar.

Perspektiv

Kommunalförbundet utgår från FN:s globala mål i sina insatser där tyngdpunkten ligger på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Hållbarhetsperspektiven ska genomsyra allt vi gör.

Insatsområden

Förbundet har tre insatsområden: Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Välfärdsutveckling. Dessa pekar ut inriktningen av förbundets insatser. Inom dem formuleras mål med syfte att förverkliga vår vision.

Genomförande

Genomförandet beskrivs i ettåriga handlingsplaner som arbetas fram i samarbete med förbundets nätverk. Arbetet följs upp kontinuerligt och rapporteras i tertialrapport, delårsbokslut och årsredovisning.

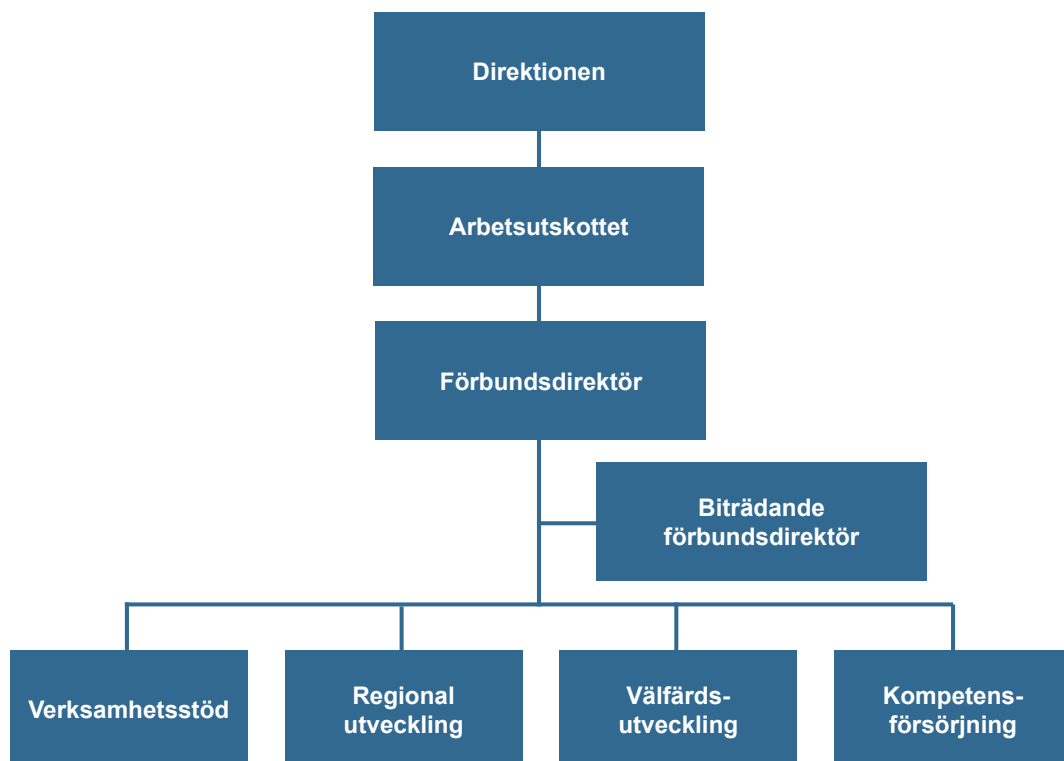
Styrdokument

Förbundets verksamhet utgår från ändamålet i förbundsordningen. Andra dokument som är vägledande i arbetet är Västra Götalandsregionens Regionala utvecklingsstrategi, Regionalt trafikförsörjningsprogram, Kulturstrategi och Strategi för omställning av hälso- och sjukvården.

Organisation

Förbundsdirektionen är kommunalförbundets högsta beslutande organ. Ledamöterna består av ledande politiker från förbundets 14 medlemskommuner. Direktionen utser Förbundsdirektören som är den som ansvarar för att förbundet gör det som direktionen beslutar.

Förbundet har cirka 50 anställda som arbetar inom fyra avdelningar; verksamhetsstöd, regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Förbundet tillämpar olika anställningsformer eftersom genomförandet sker som verksamheter, projekt eller uppdrag. Inom respektive avdelning finns ett antal nätverk bestående av kommun-representanter.

Nuläge

Nuläget sammanfattar de utmaningar och styrkor som ligger till grund för Fyrbodals förutsättningar. Nulägesbilden tar hänsyn till såväl omvärldens påverkan som Fyrbodals egna inneboende möjligheter.

Genom att utgå från denna grundbild kan vi sedan lägga till de perspektiv och mål som krävs för att komma närmare vår vision om det goda livet.

Fyrbodal har ett strategiskt läge mellan Oslo och Göteborg med stora möjligheter till expansiv tillväxt. Här lever och arbetar 270 000 människor. För att driva på utvecklingen behövs investeringar i vägar, järnvägar och sjöfart. Vi behöver bygga en kollektivtrafik som är ett föredöme när det gäller hållbarhet. Vi ska ställa om till en fossilfri delregion och bli självförsörjande när det gäller el.

Vår geografi bygger på fyra starka hörnstenar. Gränsland, Landsbygder, Vattenrike och Trekärnigt centrum. Vi har även starka och stolta varumärken i vår familj som finns i Dalsland, Bohuslän, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.

Tillsammans med aktörer inom utbildningssystemet och arbetslivet skapar vi en hållbar kompetensförsörjning. Fyrbodal är ett akademiskt centrum med god tillgång till högre studier och forskningsmiljöer genom Högskolan Väst, Göteborgs universitet, Chalmers och Campus Dalsland. Tillsammans möter vi utmaningarna med låg utbildningsnivå, att få fler ungdomar att fullfölja sina studier och att få människor att ta del av möjligheterna till ett livslångt lärande. Vi ser även ökade skillnader i sysselsättning och tillgång till service och sociala sammanhang.

Fyrbodals näringsliv, med sina 27 000 företag, tar avstamp i de resursbaser som geografin erbjuder. Här är företagen verksamma inom industrin, den skogliga bioekonomin, den blå näringen, besöksnäringen inklusive kulturella och kreativa näringar samt handel.

Klimatförändringar med extremt väder utmanar vårt skog- och jordbruk, system och samhällen. Snabba svängningar i den globala ekonomin och globala kriser som krig och pandemier påverkar oss alltjämt. De demografiska utmaningarna med en åldrande befolkning ger ökade behov av vård och omsorg och utmanar vår välfärd. För att klara de utmaningar som medlemskommunerna står inför behöver förbundet och kommunerna optimera de resurser vi tillsammans förfogar över.

Insatsområden och mål

Regional utveckling

Övergripande mål:
*En god och hållbar regional
utveckling som bidrar till det
goda livet.*

Delmål 1: Konkurrenskraftigt och innovativt näringsliv

- Förenkla för företag att etablera sig här och/eller att ställa om.
- Förstärka stöd till både befintliga och nya företag genom en god samverkan med olika aktörer för en utveckling mot en cirkulär och hållbar ekonomi.
- Säkra matchningen och en god kompetensförsörjning tillsammans med utbildningssystemets aktörer.

Exempel på prioriterade insatser:

Regel-
förenkling

Utvecklings-
noder

Fiskekom-
munerna

Innovations-
stödsystem

Start-ups

Business
Region Väst

Delmål 2: Attraktiva livsmiljöer

- Ta vara på och bidra till våra starka varumärken Bohuslän, Dalsland, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.
- Verka för ett tillgängligt, rikt och starkt kultur- och fritidsliv.
- Stärka folkhälsan genom att skapa förutsättningar för ett hälsosamt och klimatsmart liv.

Exempel på prioriterade insatser:

Gestaltade
livsmiljöer

Kultur- och
naturmiljöer

Plats-
utveckling

Samspel
landsbygd/
stad

Trygghet
i offentliga
rummet

Hållbar
livsstil

Delmål 3: Robust och sammanhållen samhällsplanering

- Skapa samsyn kring elektrifieringsbehov.
- Knyta samman Fyrbodal genom att ena kommunerna i infrastruktursatsningar.
- Minska sårbarheten.

Exempel på prioriterade insatser:

Ökad själv-
försörjnings-
grad

Omställning-
till fossilfri
mobilitet

Förbättrad
resurs-
hushållning

Robust och
fossilfri el-
försörjning

Trestad
som nav

Insatsområden och mål

Kompetensförsörjning

Övergripande mål:
En god och hållbar kompetensförsörjning som bidrar till det goda livet.

Delmål 1: Stark samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

- Skapa forum för att möta kommande kompetensbehov och utbildningskrav genom att samverka med branschråd, utbildningsanordnare och övriga aktörer. Utbildningsinsatserna är anpassade till aktuella och framtida krav på arbetsmarknaden.
- Identifiera efterfrågade kompetenser och erbjuda utbildningsprogram som fokuserar på arbetsmarknadens behov så att människor ges de färdigheter som är nödvändiga.

Exempel på prioriterade insatser:

Kompetens-
råd Fyrbodal

Bransch-
specifika
kompetens-
råd

Utbildnings-
utbud och
dimension-
ering

Chefs- och
professions-
nätverk

Region-
samverkan

Delmål 2: Livslångt lärande

- Verka för en kultur av livslångt lärande.
- Utveckla digital kompetens och flexibla utbildningsformer för att möta kommande kompetensförsörjningsbehov.

Exempel på prioriterade insatser:

Skolforms-
nätverk

Utveckling
och
utbildning

Fullföljda
studier

Validering

Insatsområden och mål

Välfärdsutveckling

Övergripande mål:
**En god och hållbar
välfärdsutveckling som bidrar
till det goda livet.**

Delmål 1: Stark samverkan

- Effektivisera, främja verksamhetsutveckling och öka kommunernas kapacitet att möta invånarnas behov – idag och imorgon genom samverkan, omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och med samverkanspartners.

Exempel på prioriterade insatser:

**Chefs-
nätverk**

**Professions-
nätverk**

**Regions-
och läns-
samverkan**

**Vård-
samverkan**

Delmål 2: Forskning, kunskapsutveckling och kvalitet

- Ställa om till god och nära vård.
- Ge kommunerna en hög kompetens inom socialtjänst och hälso- och sjukvård genom gemensamt arbete med forskning och utveckling via FoU.
- Skapa förutsättningar för kommunerna att ge insatser som baseras på forsknings-, erfarenhets- och brukar-baserad kunskap genom stöd till kunskapsutveckling.

Exempel på prioriterade insatser:

**Utvecklings-
arbete
God och
nära vård**

**FoU Social-
tjänst**

**Utveck-
lingsledare
funktions-
hinder**

**Regional
stöd- och
samverkans-
struktur**

**Modell för
kompetens
och kvalitet**

DIKT-nätverk

Delmål 3: Utvecklade hälsofrämjande och tidiga insatser

- Öka individens självständighet, välbefinnande och minska behov av åtgärdande insatser, med särskilt fokus på barn och unga genom att stärka kommunernas hälsofrämjande arbete.
- Stärka barn och ungas förutsättningar att utvecklas till delaktiga samhällsmedborgare med god hälsa genom brett arbete med fullföljda studier.

Exempel på prioriterade insatser:

Hälsokällan

**Fullföljda
studier**

**Kunskaps-
spridning
och process-
stöd**

**Barns
integritet**

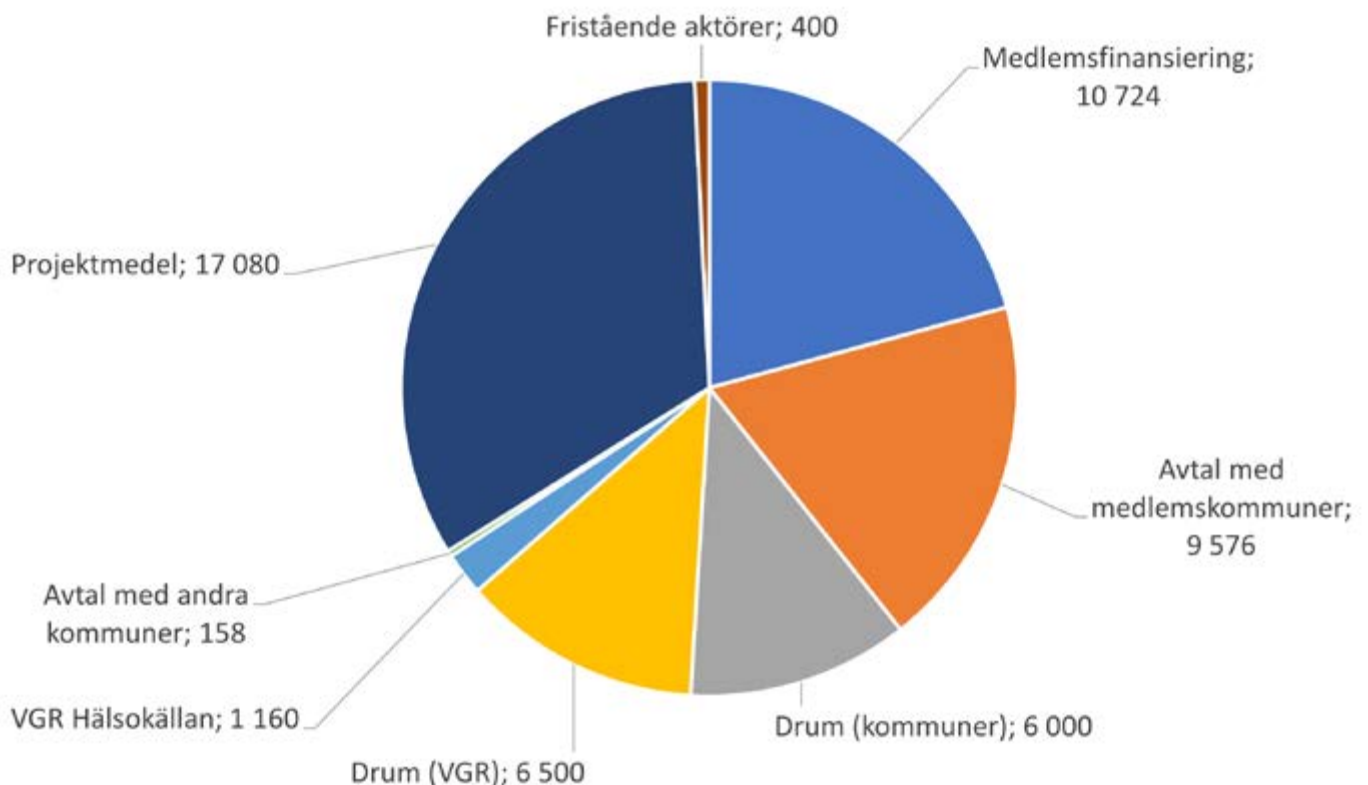
Budget och ekonomi

Förbundet finansieras av en indexreglerad medlemsavgift och av avtal för vissa uppdrag från medlemmarna, projektmedel från EU, staten och Västra Götalandsregionen.

Årligen erhåller förbundet delregionala utvecklingsmedel från Västra Götalandsregionen under förutsättning att de växlas upp med motsvarande belopp från medlemskommunerna. De delregionala utvecklingsmedlen används för att medfinansiera utvecklingsprojekt och verksamheter inom delregionen. Utöver delregionala utvecklingsmedel får förbundet medel från regionen för att finansiera förstudier.

Finansiella mål:

- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå, nivån kan dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.

Totalt omsätter förbundet cirka 51 mkr/år

Budget och ekonomi

Fortsättning

Medlemsfinansiering

Personal	
100%	Förbundsdirektör
100%	Infrastruktur och kollektivtrafik
100%	Chef för verksamhetsstöd
75%	Kanslist, administration
75%	Bitr förbundschef
75%	Chef för välfärd
10%	Chef för kompetens
100%	Kommunikationsansvarig
15%	Ekonomi
50%	Personaladministratör
75%	Socialstrateg

Övriga kostnader (tkr)	
Resor	-60
Arvoden	-100
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-300
Konsultkostnader	-250
OH-kostnader-gemensamma	-360
Lokalkostnader	-300
Personalvård	-250
Övriga personalkostnader	-350
Övrigt	-280
Arvoden revisorer	-40
Revision och rådgivning	-135
Västkom	-564
Totalt	-2 989

Avtal med medlemskommunerna (tkr)

Hälsokällan	509
FoU - socialtjänst	1 694
Utvecklingsledare Funktionshinder/Soc.psykiatri	400
Överenskommelse psykisk hälsa	159
IFO Nätverksledare	808
Teknikcollege	431
Vård & omsorgscollege	739
Vuxenutbildningsnätverket	282
Fiskekommunerna	124
Antagningskansliet	2 036
Samhällsorientering	120
Praktiksamordning	1 485
Praktikanskaffning	651
Totalt	9 437

DRUM (tkr)

Position väst	3 000
Innovatum	3 000
Kompetensplattform	2 000
Kultur	1 000
Miljö och klimat	1 000
Näringsliv	1 000
Kompetensförsörjning	1 000
Finansiering (bara VGR)	500
Totalt	12 500

Budget 2024 – 2026 medlemsfinansiering

Utan uppräkning 2024

	2 024	2 025	2 026
Medlemsavgift	10 412	10 724	11 046
Övriga intäkter	17	17	17
Ränteintäkter	900	900	900
Summa intäkter	11 329	11 641	11 963

Budget 2024 – 2026 medlemsfinansiering

Utan uppräkning 2024

Löner	-8 302	-8 551	-8 807
Resor	-60	-60	-60
Arvoden	-100	-103	-106
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-300	-300	-300
Konsultkostnader	-250	-258	-265
OH-kostnader-gemensamma	-360	-371	-382
Lokalkostnader	-300	-309	-318
Personalvård	-250	-250	-250
Övriga personalkostnader	-350	-350	-350
Övrigt	-280	-288	-297
Arvoden revisorer	-40	-40	-40
Revision och rådgivning	-135	-140	-145
Västkom	-564	-581	-599
Summa kostnader	-11 291	-11 601	-11 920

Budget 2024 – 2026 medlemsfinansiering

Utan uppräkning 2024

Summa intäkter	11 329	11 641	11 963
Summa kostnader	-11 291	-11 601	-11 920
Resultat utan uppräkning 2024	37	40	43
Resultat utan uppräkning	37	-272	-591

Kostnadsförändringar

- Ökade kostnader för IT vid ny upphandling
- Ökade kostnader på grund av inflationen
- Ökade personalkostnader på grund av inflationen

Möjliga effektiviseringsmöjligheter

- Upphandlingstjänster
- Juridik
- IT-drift
- HR-Stöd
- Personalsystem
- Kvalitetsledningssystem
- Ekonomisystem

Förslag till beslut

- Direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget på budget för medlemsfinansieringen på 37,36 kr/invånare för Fyrbodals kommunalförbund 2024 – 2026 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.
- Direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,64 öre/invånare för revisionen som andel av medlemsfinansieringen.
- Direktionen beslutar att ställa sig bakom remissförslaget till verksamhetsplan 2024-2026 för förbundet samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna

Tertialrapport verksamhet och ekonomi för perioden januari – april 2023

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att godkänna redovisningen av budgetavstämning och verksamhet för tertial 1 2023. Baserat på informationen ser direktionen i nuläget ingen anledning att vidta några åtgärder.

Sammanfattning

Förbundsdirektör Anna Lärk Ståhlberg och chef för verksamhetsstöd Martin Palm redogör för genomförda aktiviteter och ekonomisk uppföljning av budget 2023 för tertial 1.

För ytterligare information om aktiviteter inom utvecklingsområden hänvisar vi till bifogad rapport.

Bakgrund

Enligt fastställt årshjul 2023 för Fyrbodals kommunalförbund ska tertialrapport för verksamhet och ekonomi lämnas till direktionen på juni månads möte. Tertialrapportens syfte är att visa kommunalförbundets genomförda aktiviteter i relation till verksamhetsplanens innehåll samt ekonomisk följsamhet i förhållande till budget.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser den bifogade verksamhetsplanen.

Ekonomiska kommentarer:

Förbundet uppvisar ett underskott på 126 tkr för perioden. Detta beror främst på vissa uppstartskostnader för den nya organisationen. Resten av året förväntas kostnaderna vara inom budget. Ränteintäkterna kommer att vara högre under resterande del av året, då förbundets likviditet blir högre framåt.

Finansiering

Finansiering inom ramen för medlemsavgiften från kommunerna. Aktiviteterna/verksamheterna som redovisas i rapporten finansieras på olika sätt genom extern finansiering och avtal.

Koppling till mål

Generell koppling till måluppföljning och god ekonomisk hushållning.

Bilaga: Verksamhetsrapport 2023, tertial 1.

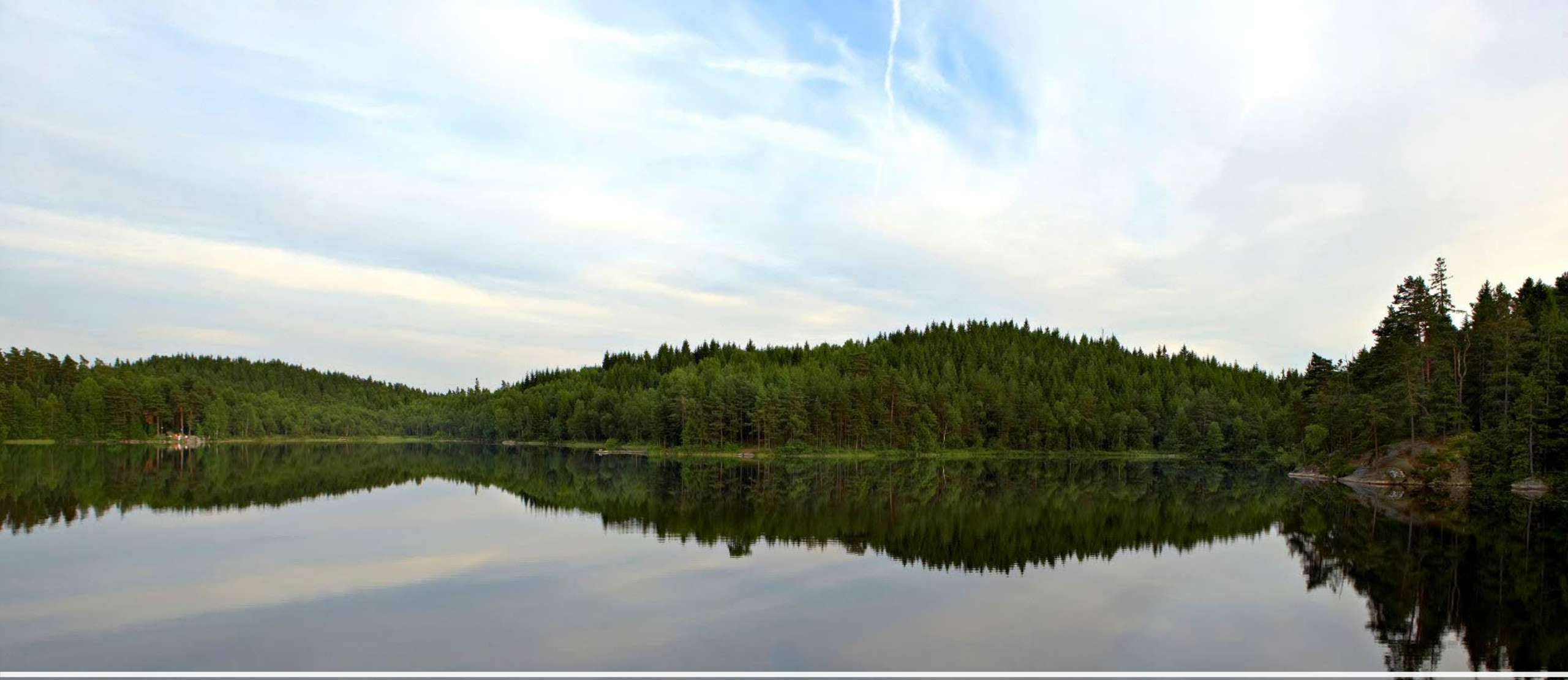
Ansvariga tjänstepersoner

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör och Martin Palm, chef för verksamhetsstöd.

Martin Palm

Chef för verksamhetsstöd

Fyrbodals kommunalförbund

Verksamhetsrapport 2023, tertial 1

Vi vill nå längre. Tillsammans.

- Den nya direktionen har tillträtt. Peter Eriksson från Trollhättan har utsetts till ordförande.
- Dan Nyberg från Vänersborg har utsett till ordförande för socialnämndsordförandenätverket.
- Bo Carlsson, Vänersborgs kommun, har utsetts till ordförande för utbildningsnämndsordförandenätverket.
- Karl Forsberg, Sotenäs kommun, har utsetts till 1:e vice ordförande för Kulturnämnden i VGR (ordförande är Alex Bergström, Falköping).
- Beslut om ny verksamhetsplan för VästKom har fattats vilken innebär en avsmalning av uppdraget.
- 13 nya projekt har beviljats.
- Förbundet har sett över lokaler och bl a påbörjat flytt av studio.

Medarbetare

- Medarbetarsamtal har genomförts med alla medarbetare.
- Trivselgruppen har anordnat trivselaktiviteter såsom alla hjärtans dag och semmeldag.
- Alla chefstjänster enligt den nya organiseringen har tillsatts.
- Rollbeskrivningar för alla funktioner i den nya organiseringen har tagits fram.
- En handfull praoelever har varit på förbundet under perioden.
- Totalt har förbundet 52 anställda samt ett tjänsteköp.
- Under året har en person slutat och sex börjat, två tillsvidare, tre visstidsanställningar och en timanställd.

Vår identitet

- Fortsatt satsning på sociala medier har skett med flera positiva resultat:
 - Antalet följare på LinkedIn och Facebook ökar stadigt.
 - Fyrbodals Facebooksida ligger högt i Smampions topplista (etta under kategorin kommunala verksamheter i flera veckor, toppade också kommuner och myndigheter i flera dagar och har legat tvåa i Sverige under mer än vecka).
 - Bra flöde med minst ett inlägg per dag på Facebook och LinkedIn.
- Översyn av intranätet har startat för en mer strukturerad och lättillgänglig kommunikation.
- Ökad satsning på kommunikation kring direktionsmötena har skett, med återkommande intervjufilmer, sociala inlägg och artiklar om huvudfrågorna. Exempel: Presentationsfilm av alla ledamöter.

Vår identitet

- Fortsatt satsning på forskningsprojektet RORiLand kring mobilitet och resvanor har skett med riktad reklam, spridning via konsulenter på lokala orter, flera filmer, affischer samt flera tusen brevutskick i de aktuella orterna.
- Kommunikationskampanj om Teknikcollege har genomförts med flera inlägg på sociala medier, filmer och nyheter.
- Flera filmprojekt har genomförts, bland annat har en film om företaget Varner tagits fram.
- Projektsida för projektet GO Leif har skapats.
- Nytt nätverk mellan kommunikatörerna i de olika kommunalförbunden i Västra Götaland har initierats.

Strategiskt utvecklingsområde

Stöd, omsorg och hälsa

Stöd omsorg och hälsa

Kvalitet och välfärdsteknik. Kommunerna i Fyrbodalsregionen har en trygg, likvärdig och jämlik socialtjänst, vård och omsorg. Verksamheten är kunskapsbaserad och effektiv. Inriktningen är förebyggande och hälsofrämjande arbete där socialtjänst, vård och omsorg bedrivs nära och i samverkan med invånarna. Välfärdsteknik möjliggör ett självständigt liv och ger en ökad livskvalitet.

- Stöd i omställningsarbete till en god och nära vård har fortsatt enligt plan med bland annat utbildning, workshop, webinarium och lokalt målbildsarbete. Sammantaget har 400 chefer och medarbetare fått fördjupade kunskaper i Nära vård och personcentrerat arbetssätt.
- Framtagning av kompetensutvecklingsmodell för sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut samt stöd med implementeringen i testkommunerna har skett.
- Fortsatt strategisk samverkan med VGR i till exempel vårdssamverkan, inför VVG och SRO i arbetet med färdplan för god och nära vård har skett.
- Kommunalförbundets nätverk för digitalt stöd och IKT, med fokus på funktionshinder och socialpsykiatri, har startat upp ett ny grupp med fokus på "Digitalisering inom vård och omsorg"
- Inom området suicidprevention har det anordnats konferenser och föreläsningar. Det har också framställts och samlats informationsmaterial. Kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och olika aktörer har genomförts i syfte att stödja och inspirera kommunerna i deras arbete med suicidprevention samt i framtagande av en handlingsplan.

Stöd omsorg och hälsa

Barn och unga. Barnets rättigheter genomsyrar allt arbete där barn är inblandade. Barn och ungas hälsa är god. Kommunernas arbete främjar en ökad framtidstro hos barn, unga och deras familjer.

- Hälsokällan har genomfört kompetensutveckling av skolpersonal om porrkritisk undervisning och de nya skrivningarna i läroplanerna kring sexualitet, samtycke och relationer.
- Seminarier har genomförts för att sprida resultaten från projektet "Vad ska jag bli när jag blir stor?".
- Aktiviteten "Möt en yrkesambassadör" har genomförts för elever från sex kommuner.
- Hälsokällan har samverkat med Resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i Fyrbodal för att ta fram en vägledning mot könsstämpning.
- Ett antal utbildningar om bland annat Hedersrelaterat våld och förtryck, Föräldraskapsstöd (Vägledande samspel), Mitt BPsamtal (skolsköterskans samtal om övervikt och fetma) har genomförts.
- Projektet Integrationssamverkan Fyrbodal har gått in i genomförandefas, samarbete med Hälsokällan har inletts för att lyfta goda delregionala exempel på bland annat föräldrastödjande insatser.

Strategiska mål

Stöd omsorg och hälsa

Kompetens, FoU och samverkan. Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, vård och hälsa samt omsorg, och driver ett gemensamt arbete med forskning och utveckling (FoU), med fokus på innovation. Det finns en god samverkan mellan kommunerna. Genom erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning främjas kunskapsutveckling och möjligheterna att vid behov utarbeta likartade arbetssätt.

- Kommunerna har på olika sätt stöttats i implementering av modell för kunskap, kompetens och kvalitet.
- Digital inspirationsdag på temat förändringar i LSS med fokus på personlig assistans har genomförts med cirka 80 deltagare från flera kommuner, inom och utom Fyrbodal.
- FoU-café med fokus på äldre, ensamhet och suicidprevention har genomförts med 60 deltagare från kommun som region. Samverkan med FoUUi Primärvård och nära vård.
- Inspirationsdag på temat kommunikation och kognitiv tillgänglighet med fokus på äldre personer har genomförts med 200 deltagare - undersköterskor, stödassistenter, stödpedagoger, sjuksköterskor, biståndshandläggare, chefer, arbetsterapeuter, fysioterapeuter m fl.
- Utbildningsdag på temat hälsoundersökningar för placerade barn och unga har genomförts tillsammans med vårdsamverkan.
- Individbaserad systematisk uppföljning har genomförts för att få en kunskapsbas i området köpt vård.
- Genom projektet Integrationssamverkan Fyrbodal har goda exempel spridits om bland annat kulturtolk, språkstöd och brobyggare för att underlätta nyanländas etablering och delaktighet i samhället.

Strategiskt utvecklingsområde

Kompetens- försörjning och utbildning

Kompetensförsörjning och utbildning

Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå. Tillgången till arbetskraft med rätt kompetens är god i hela Fyrbodalsregionen. Människor som nyligen flyttat till Sverige är en resurs som tas tillvara. Vägledning och utbildning är behovsstyrda och leder till arbete efter avslutade studier för alla ungdomar. Utbildningsnivån i Fyrbodalsregionen ökar och allt fler söker till eftergymnasiala utbildningar. Vuxen- och yrkesutbildningar är väl utbyggda och möjliggör ett livslångt lärande.

- Vård och omsorgscollege har flera pågående processer kring aktuella frågor som förändrad handledarutbildning, validering och marknadsföring. Återcertifiering är påbörjad för perioden 2024 – 2028 och skall var inskickad 30/9.
- Förslag om nytt samverkansavtal för Teknikcollege har skickats på remiss till kommunerna. Omcertifiering har påbörjats för tiden 2023-2027.
- Kunskapsförbundet Vuxenutbildningens utbildning "Barn och fritid" har implementerats i verktyget praktikplatsen.se. Samarbetet med näringslivet ökar gällande praoplatser.
- Kompetensanalyser och inspel till regionala planeringsunderlag och branschdialoger har genomförts. VGR och kommunalförbunden planerar för en gemensam process för insamling av underlag till Myndigheten för Yrkeshögskolan om behov av YH-utbildningar.
- En första prototyp på utbildningskartor för Yrkesvux- och YH-utbildningar i Fyrbodal har tagits fram.

Kompetensförsörjning och utbildning

Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå. Fortsättning.

- Planering av SYV-nätverket kompetensutvecklingsdag "SYV som hela skolans ansvar" har påbörjats. Studiebesök på Stenebyskolan har genomförts.
- AME-chefsnätverket har diskuterat samverkan med KROM-leverantörer och spridning av goda exempel.
- Samtliga branschspecifika kompetensråd har träffats. För Besöknäringen har fokus varit rekrytering av sommarpersonal, inom Bygg har en kartläggning av utbildningar inom branschen skett samt praktikperioder, inom Transport kompetensförsörjningsinsatser och samarbete med utbildningsanordnare.
- Fenixz-avtalen har förlängts och återkoppling gjorts till de kommuner som uttryckt behov av gemensamma kompetensinsatser.

Kompetensförsörjning och utbildning

Samverkan och tillgänglighet. Fyrbodalsregionen har starka utvecklingsnoder och en god samverkan mellan utbildningsanordnare och aktörer inom exempelvis arbetsliv, regional förvaltning samt forskning och innovation. Utbildningsutbudet håller hög kvalitet, är dimensionerat och tillgängliggjort utifrån arbetslivets och individens behov. Förbundet har utvecklade former för att stödja omställningen på arbetsmarknaden tillsammans med kommuner, region, stat och näringslivets parter.

- Arbete kopplat till Dimensioneringen har fortsatt
 - Utbildningscheferna har påbörjat arbetet tillsammans med gymnasierektorer och vuxrektorer där Fyrbodal som primärt samverkansområde SWOT:ades.
 - Nätverket för vuxenutbildningsansvariga har arbetat intensivt med att identifiera vad som behöver lösas för att skapa ett primärt samverkansområde enligt de nya dimensioneringsreglerna, alternativt ett sekundärområde med fritt sök. Utmaningar och möjligheter presenterades för utbildningschefer och BUN-ordföranden i mars.
 - En uppdragsbeskrivning för en kartläggning av kommunernas arbete med samverkan skola-arbetsliv har tagits fram och förankras i berörda nätverk, beslut tas under våren.
 - Process för långsiktigt naturbruksavtal pågår.
 - En handlingsplan är skriven för att försöka öka antalet företag i kompetensråden.
 - Ett nytt samverkansavtal för vuxenutbildningsnätverket tas fram då det tidigare löper ut i september.

Strategiska mål

Kompetensförsörjning och utbildning

Forskning och utveckling. Forskning och utveckling (FoU) inom utbildningsområdet är etablerat och stöder kommunernas skolutveckling samt kompetensförsörjningen i Fyrbodal.

- Processen har startat för att undersöka vilka professionsnätverk som ska startas inom utbildningsområdet.

Strategiska mål

Kompetensförsörjning och utbildning

Skolavhopp, resultat och jämlikhet. Kommunerna i Fyrbodalsregionen har utvecklade metoder för ökad skolnärvaro och minskade skolavhopp så att alla ungdomar når grundläggande mål i grundskolan och gymnasiet. Studier är i minskad grad könsstereotypa. Alla har likvärdiga, jämlika och jämställda möjligheter till högre utbildning oavsett kön.

- Gemensamt KAA-nätverksmöte har genomförts i samverkan mellan de fyra kunskapsnoderna.
- Slutrapport Processtöd fullföljda studier (2020-2022) klar.
- Informationsmöten med kommuner och utbildningschefer kring fortsättningen av projektet "Vad ska jag bli" har genomförts.
- Strategiskt inriktningsdokument för Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodal har tagits fram, förankrats i berörda nätverk och beslutats i styrgruppen.

Strategiskt utvecklingsområde

Fysisk planering och hållbara transporter

Fysisk planering och hållbara transporter

Hållbart resande. Fyrbodalsregionen är en fossilfri gränsregion med ett väl utvecklat transportsystem för besökare, arbetsplatser och invånare. Den offentliga sektorn är en föregångare när det gäller hållbar mobilitet, förnybara drivmedel, elektrifiering och energieffektiva fordon och hållbart resande.

Kollektivtrafiken är väl utbyggd med hög tillgänglighet och effektivitet även på landsbygden och i östvästlig led i delregionen, för att möjliggöra ett hållbart resande till arbete, skola, service och fritidsaktiviteter.

Förbundet driver ett framgångsrikt påverkansarbete för ökad tillgänglighet till kollektivtrafik. Det finns ett beslut om att bygga ut järnvägen mellan Göteborg och Oslo till dubbelspår.

- Två utredningar om gymnasieelevers resor och tillgänglighet till större skolor som tagits fram av samverkansarenan för tillgänglighet och mobilitet i glesa geografier har presenterats för skolchefsnätverket och gymnasierекторerna.
- Revidering av Trafikförsörjningsprogrammet har påbörjats.
- SJ har svarat på direktionens skrivelse rörande tågförbindelse Fyrbodals-Stockholm vilket lett till nya dialogforum och kontakter mellan förbundet och SJ.
- Revidering av förbundets inspel till regional plan har påbörjats.
- Genomgång av objekt till Förstärkt satsning till stråk har genomförts. 12 av 26 objekt i den ursprungliga priolistan för mindre vägnätet har kunnat bockas av som genomförda eller ej längre aktuella.

Fysisk planering och hållbara transporter

Hållbart resande. (Fortsättning)

- Genom projektet RORiLand – resor och oresor i landsbygder, har ett undersökande och utvecklande arbete med fokus på mobilitetslösningar, grannskapskontor och kombinationen av dessa fortsatt. Utvecklingsinsatser pågår inom de två fokusområdena. Projektet är komplext och innebär utmaningar avseende avgränsningar och förutsättningar. Mycket arbete har lagts på att hantera dessa och tydliggöra projektets fokus.
- Ett nytt pärlbandsprojekt kring fossilfria transporter har startats upp. Mycket av arbetet har i inledningen handlat om dialoger med kommunerna för att utforma och genomföra aktiviteterna utifrån behoven. Ett förprojekt har startats med danska parter för att undersöka förutsättningar för att vidga projektet med hjälp av EU-medel.

Fysisk planering och hållbara transporter

Gemensam planering. Strukturbild Fyrbodal utgör ett gemensamt underlag för mellankommunal planering, där alla kommuner i Fyrbodalsregionen medverkar, och med en bred samverkan med Västra Götalandsregionen och andra myndigheter. Strukturbild Fyrbodal är ett arbetssätt och utgör plattform och forum för viljestyrd samplanering när det gäller service, utbildning, boende, fritid, kultur, näringsliv och infrastruktur. Strukturbilden inkluderar även frågor om mark och kraftförsörjning, bredband, samt grad av självförsörjning och livsmedelsstrategi. Det finns ett väl fungerande samarbete kring större externa etableringar i Fyrbodalsregionen.

Under årets första tertial har strukturbildsarbetet fokuserat kring elektrifierings- och energiförsörjning.

- En förstudie genomförs där fyra områden undersöks: Lokalnätskapacitet, flexibilitet, mer förnybar elproduktion samt kunskap och kommunikation.
- Utifrån förstudien har en projektansökan lämnats in till Energimyndigheten i samverkan med Energikontor Väst, Kraftstaden, Trollhättans Energi, LEVA i Lysekil och Högskolan Väst inom området Flexibilitet.
- En ansökan till Västra Götalandsregionen "Elektrifieringsresan" har lämnats in inom området "kartläggning av kapacitet (samhällsplanering, näringslivsutveckling, kompetensförsörjning) inför ny elproduktion genom havsbaserad vindkraft.
- En ansökan till Västra Götalandsregionen Kraftsamling elektrifiering om finansiering av ett samverkansforum inför beslut om havsbaserad vindkraft har lämnats in.
- Tre workshops har genomförts; Flexibilitet (digital), Havsbaserad vind (fysisk) och Solcellsenergi (digital).

Fysisk planering och hållbara transporter

Gemensam planering. (Fortsättning)

- En digital informations- och kunskapshöjande aktivitet har genomförts inom ämnet "Kommunernas energiplaner" tillsammans med Länsstyrelsen och Sjuhärads kommunalförbund.
- Ett arbete har startats för att undersöka intresse, behov och möjligheter till fördjupat samarbete mellan kommunerna avseende omhändertagande av matavfall och biogasproduktion från detta.

Fysisk planering och hållbara transporter

Samspel och utveckling. Varje del av Fyrbodalsregionen utvecklas utifrån sina förutsättningar och i ett samspel mellan städer och landsbygder. Trestadsområdet har utvecklats till ett tydligt nav, vilket skapar förutsättningar för tillväxt och hållbar utveckling i hela Fyrbodalsregionen.

- Vänersborgs kommun har beslutat att gå vidare med utredning kring en eventuell kombiterminal vid Trestad Center. Arbetet ligger i linje med den regionala handlingsplanen för godstransporter. Förbundet bistår tillsammans med regionen och den regionala arbetsgruppen för godsstrategi.

Strategiskt utvecklingsområde

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet. Fyrbodalsregionen har ett gott företagsklimat som uppmuntrar till entreprenörskap och företagande, skapar fler arbetstillfällen, mer skatteintäkter och ett ökat välbefinnande. Näringslivet är differentierat och hållbart samt utgör en stark del av tillväxtregionen Västra Götaland och den svensk-norska gränsregionen. Genom ett nära samarbete mellan näringsliv och utbildningsanordnare finns det en god omställningskapacitet som i sin tur skapar förutsättningar för en god kompetensförsörjning och väl genomförda generationsväxlingar. Fyrbodalsregionen rymmer flera utvecklingsnoder med stark koppling till forskning och utveckling, och som driver på den delregionala utvecklingen.

- En direktupphandling har genomförts och avtal tecknats med Almi Företagspartner Väst för tjänsterna Företagslots samt Fördjupad ekonomisk rådgivning (Företagsakut).
- Ett årshjul för näringslivsnätverkets beredning/handläggning av DRUM-projekt har utarbetats och antagits.
- Arbetet med att utveckla innehåll i Business Region Väst har påbörjats tillsammans med näringslivsutvecklare i kommunerna och representanter från innovationssystemet.

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Innovation, styrkeområden och investeringsvilja. Befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och allt fler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig och investera här, via vårt gemensamma proaktiva företagsetableringsarbete. Förutsättningarna är mycket goda genom att företag och entreprenörer inom styrkeområdena industri och handel, besöksnäring, blå och gröna näringar, samt kreativa och kulturella näringar, skapar global konkurrenskraft i nära samverkan med akademi, institut, finansiärer och offentlig sektor. Här finns även grogrund för nya styrkeområden att växa fram. Företagen i Fyrbodalsregionen får ett gott stöd av innovationssystemet när det gäller samverkan, innovationer och utvecklandet av en cirkulär ekonomi. Innovationssystemet är robust, välkänt och en viktig del av det västsvenska innovationssystemet. De företagsfrämjande aktörernas roller är väl definierade och har en god samverkan med kunden i fokus.

- Rekrytering av företagsetableringsstrateg på Position Väst har startat då en av de nuvarande medarbetarna meddelat att hon slutar i augusti.
- Position Väst har presenterat etableringserbjudande vid "Affärer i Sverige" på Sveriges Ambassad i Oslo, ett event arrangerat av Svinesundskommittén för norska bolag som är intresserade av att göra affärer med, investera eller etablera sig i Sverige.
- Vara kommun har trätt ur Position Västsamarbetet och relevant marknadsmaterial har uppdaterats.
- Insatser för att stärka kommunernas offertberedskap för företagsetableringar (stöttning med Business Swedens digitala kartsystem Site Finder, möten med lotsgrupper och dyl.)

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Innovation, styrkeområden och investeringsvilja. Befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och allt fler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig och investera här, via vårt gemensamma proaktiva företagsetableringsarbete. Förutsättningarna är mycket goda genom att företag och entreprenörer inom styrkeområdena industri och handel, besöksnäring, blå och gröna näringar, samt kreativa och kulturella näringar, skapar global konkurrenskraft i nära samverkan med akademi, institut, finansiärer och offentlig sektor. Här finns även grogrund för nya styrkeområden att växa fram. Företagen i Fyrbodals-regionen får ett gott stöd av innovationssystemet när det gäller samverkan, innovationer och utvecklandet av en cirkulär ekonomi. Innovationssystemet är robust, välkänt och en viktig del av det västsvenska innovationssystemet. De företagsfrämjande aktörernas roller är väl definierade och har en god samverkan med kunden i fokus.

- Position Väst har tillsammans med övriga etableringskontor i regionen och VGR skickat in ansökan till ERUF: "Västsvenska etableringar - Etableringar och investeringar för grön omställning i VG" för att stärka Västsveriges attraktivitet för etableringar och investeringar. Vid positivt besked i juni rekryteras ytterligare 0,5-1 person till Position Väst. Projektperiod september 2023-dec 2026.

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Innovation, styrkeområden och investeringsvilja. Befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och allt fler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig och investera här, via vårt gemensamma proaktiva företagsetableringsarbete. Förutsättningarna är mycket goda genom att företag och entreprenörer inom styrkeområdena industri och handel, besöksnäring, blå och gröna näringar, samt kreativa och kulturella näringar, skapar global konkurrenskraft i nära samverkan med akademi, institut, finansiärer och offentlig sektor. Här finns även grogrund för nya styrkeområden att växa fram. Företagen i Fyrbodals-regionen får ett gott stöd av innovationssystemet när det gäller samverkan, innovationer och utvecklandet av en cirkulär ekonomi. Innovationssystemet är robust, välkänt och en viktig del av det västsvenska innovationssystemet. De företagsfrämjande aktörernas roller är väl definierade och har en god samverkan med kunden i fokus.

- Ett projekt för **industriell symbios** har startat upp med finansiering från Formas. Tre kommuner deltar och undersöker och stödjer utveckling kring symbiosmöjligheter för effektivare resursutnyttjande hos det lokala näringslivet.
- Projektet **Tillverka i trä** har slutförts och Fyrbodal har arbetat med att möjliggöra att restströmmar av trä från olika företag tas tillvara. Ett antal prototyper av möbler och inredning har tagits fram och testats i fabriksmässig produktion.

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Kultur och attraktionskraft. Fyrbodalsregionen har en stark attraktionskraft utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Här finns en stor variation och en stark utveckling av platser och miljöer där människor kan bo, arbeta och studera. Kommunerna samverkar för att erbjuda boende och besökare tillgängliga och levande bibliotek samt ett aktivt kulturliv. Det finns goda förutsättningar för en meningsfull fritid, bland annat genom Fyrbodalsregionens stora natur och kulturarv och unika kulturmiljöer. Gestaltad livsmiljö och offentlig konst är en självklar del av samhällsplaneringen

- Remissvar för Kulturstrategi och kulturplan Västra Götalandsregionen 2024-2027 har bearbetats och förts vidare till kulturansvarigas nätverk, AU och direktionen.
- Förlängning av pilotprojektet Våra rum samt ansökan om ny period för projektet har påbörjats. Ansökan har skickats till Kulturrådet och är i avstämning med statens konstråd om samarbete.
- Referensgrupp inför konferens Attraktiva kommuner har startat.
- DRUM-medel har beviljats ett Interreg-projekt kring hur vi kan arbeta med branscherna inom KKN tillsammans med Norge, Trollhättan och Lysekil.
- DRUM-medel har beviljats projektet Besöksnäring 2.0 - ett interreg-projekt. Projektet ska drivas av Svinesundskommittén med syfte att aktivera platsen kring Svinesundsbron.
- Uppstart av kulturarv i Fyrbodal tillsammans med Boråsregionen och Innovatum har skett, i syfte att arbeta fram start av nätverk i Fyrbodal. Första träff 25 maj med tema vandringsleder.

Strategiskt utvecklingsområde

Digitalisering

Digitalisering

Innovation, kompetens och ledarskap. Det finns en förmåga hos kommuner och näringsliv i Fyrbodalsregionen att hantera både innovation och effektivitet samt att balansera dessa i takt med skiftande krav från omvärlden. Det finns en hög digital kompetens och ett utvecklat digitalt ledarskap. Det finns ett gemensamt arbete och samsyn kring digitalisering, innovationer och skapandet av gemensamma plattformar.

- Avtal har tecknats med Bjørk Innovation om samarbete kring hållbar samhällsutveckling. Studieresa om digitala tvillingar har genomförts.
- Representant för Fyrbodal i det regionala digitaliseringsrådet är utsedd, Torbjörn Svedung.
- Förutsättningar för delregionala resurser för samordning digitalisering har undersökts.

Infrastruktur och digital service. En väl utbyggd digital infrastruktur skapar värde för näringsliv, kommuner och invånare i hela Fyrbodalsregionen och bidrar till att överbrygga klyftor mellan städer och landsbygder, till exempel när det gäller kompetensförsörjning, företagande samt innovations- och konkurrenskraft. Det finns en förmåga att se och agera utifrån ett helhetsperspektiv för att möta förväntningar på en trygg sammanhållen digital service.

- Konceptet "Möt en yrkesambassadör" har genomförts – ett sätt att etablera digitala möten mellan elever i skolan och yrkesrepresentanter i arbetslivet.

Ekonomi och finansiering

- Arbete pågår för att ta fram avdelningsbudgetar enligt den nya organisationen
- Arbete har genomförts för att tydliga hur förbundet är finansierat.
- Visst underskott på perioden på grund av uppstartskostnader för den nya organisationen

Budgetavstämning basverksamhet jan-apr 2023

	Budget 2023 helår	Budget jan-april	Utfall Jan- april	Prognos maj- december	Beräknat resultat	Jämförelse T1 2022
Medlemsavgift	10 406	3 469	3 471	6 941	10 412	3 377
Övriga intäkter	53	18	892	1 284	2 176	76
Summa intäkter tkr	10 459	3 486	4 363	8 225	12 588	3 453
Personalkostnader	-7 563	-2 521	-3 386	-5 767	-9 153	-2 419
Bilkostnader	-120	-40	0	-30	-30	-40
Politiska arvoden, ordförande och revision	-380	-127	-21	-130	-151	-150
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-110	-37	-85	-110	-195	0
Konsultkostnader	-250	-83	-268	-536	-804	-147
Administrativa fasta kostnader	-756	-252	-235	-469	-704	-181
Administrativa rörliga kostnader	-660	-220	-310	-621	-931	-338
Avgift västkom	-550	-183	-183	-367	-550	-180
Summa kostnader	-10 389	-3 463	-4 489	-8 030	-12 518	-3 455
Resultat tkr	70	23	-126	196	70	-2

Förslag fördelning rambudget för delregionala utvecklingsmedel 2024

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att rekommendera medlemskommunerna att ställa sig bakom remissförslaget till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen 2024 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Sammanfattning och bakgrund

Under våren 2023 har förbundet processat fram ett förslag till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen avseende 2024. Budgeten visar hur kommunalförbundet prioriterar sina insatser för att genomföra förbundets kommande/nya verksamhetsplan 2024–2026, regionala utvecklingsstrategi RUS2030, regionala kulturplanen, Klimat 2030 samt näringslivsstrategi Businessregion Väst 2030.

Beskrivning av ärendet

Från och med 2023 går Miljönämnden och Regionala utvecklingsnämnden samman och bildar Miljö- och regionutvecklingsnämnden (MRU). Nämnden avsätter tillsammans med Kulturnämnden (KUN) medel till budget för delregional utveckling att förvaltas av kommunalförbunden i regionen. Medlen avsätts under förutsättning att kommunerna bidrar med minst lika mycket.

För 2024 avsätter Västra Götalandsregionen 11,05 miljoner kronor (fördelat på MRU 9 mnkr, KUN 2,05 mnkr)

För de 14 medlemskommunerna i Fyrbodals kommunalförbund innebär det cirka 37 kronor per invånare vilket är oförändrat i förhållande till tidigare år.

Enligt överenskommelse mellan regionen och Fyrbodals kommunalförbund förväntas medlen:

- Bidra till lokalt och delregionalt inflytande och engagemang i det regionala utvecklingsarbetet (utifrån kommunernas förutsättningar och möjligheter).
- Bidra till nytankande och konkreta projekt som främjar en hållbar regional utveckling och bidrar till att lösa aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland.
- Bidra till flernivåsamverkan mellan kommun, delregion och region. Insatser ska samskapas.

- Stimulera satsningar som utgår från lokala behov.
- Medlens primära syfte är att nå ut till aktörer delregionalt.
- Alltid undersöka om andra finansieringsverktyg är möjliga.
- Medfinansiering av delregionalt innovationsstödsystem ska föregås av gemensam dialog kring samfinansiering.

Förslag till fördelning av 2024 års medel:

Externa/interna projekt samt tjänsteköp och utlysningar	8,05 Mkr
Till exempel: Industriell symbios, IUC, BRV, skogsprogrammet, Attraktiva kommuner etc)	
Förstudier (ingen uppväxling krävs)	0,5 Mkr
Verksamheter/Avtal	8 Mkr
Position Väst	3Mkr
Kompetensplattform	2 Mkr
Innovatum AB	3 Mkr
Processledning/"In-kind" finansiering	4,5 Mkr
Kultur	1 Mkr
Klimat-/Miljö	1 Mkr
Näringsliv	1 Mkr
Kompetensförsörjning	1 Mkr
Finansiering (KUN)	0,5 Mkr
Summa:	21,05 Mkr

Beskrivning av ärendet

Direktionen ska innan oktober månads utgång besluta om budgeten för de delregionala utvecklingsmedlen år 2024. Fördelningen av rambudget följer den överenskommelse som tecknats mellan Västra Götalandsregionen och medlemskommunerna i Fyrbodals kommunalförbund och de avtal som är tecknade.

Bedömning och synpunkter

Externa och interna projekt, tjänsteköp och utlysningar ska tydligt kopplas till Kommunalförbundets Verksamhetsplan 2024–2026 inklusive Näringslivsstrategi Businessregion Väst 2030 samt RUS2030, Klimat2030 och Kulturstrategi 2030.

Projektansökningar, såväl externa som interna ska processas i av Direktionen utpekade chefsnätverk (Näringslivschefer, Utbildningschefer samt Kulturschefer) och beslutas i Direktionens arbetsutskott. Projektutlysning ska beredas i chefsnätverken och publiceras på kommunalförbundets hemsida.

Finansiering

För 2024 avsätter Västra Götalandsregionen 11,05 miljoner kronor (fördelat på MRU 9 Mkr, KUN 2,05 Mkr).

För de 14 medlemskommunerna i Fyrbodals kommunalförbund innebär det cirka 37 kronor per invånare vilket är oförändrat i förhållande till tidigare år.

Koppling till mål

Förslaget till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen för 2024 kopplar väl till inriktningen i kommunalförbundets Verksamhetsplan 2024–2026:

Kompetensförsörjning

- Stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv
- Främja livslångt lärande

Regional utveckling

- Innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv
- Attraktiva livsmiljöer
- Robust och sammanhållande samhällsplanering

Förslaget kopplar dessutom till RUS2030, Klimat 2030 samt den regionala kulturstrategin 2030.

Remisstid Förbundet behöver få svar senast den 26 september.

Ansvarig tjänsteperson

Michael Johansson, chef Regional utveckling

Fyrbodals som projektägare/partner i projekt med extern part

Förslag till beslut

- Att direktionen beslutar att Fyrbodals kommunalförbund kan agera projektägare för projekt som drivs av extern part och vid dessa tillfällen begära ersättning för kostnader kopplade till projektägarskapet ur projektets budget (exklusive eventuella investeringskostnader).

Beskrivning av ärendet

Till följd av det regelverk som vissa finansiärer använder sig av har Fyrbodals kommunalförbund vid ett antal tillfällen tillfrågats om man kan tänka sig att ta på sig ett projektägarskap. Frågan bottnar i att kommunalförbundet i vissa fall kan få en högre finansiering än andra aktörer. Exempelvis har Innovatum frågat om kommunalförbundet kan ta på sig ett projektägarskap för ett projekt rörande blå biomassa och Gröna Klustret Nuntorp har inkommit med en förfrågan om projektägarskap för ett projekt rörande vattenbruk. I båda dess fall skulle kommunalförbundet få 100 % finansiering, medan Innovatum respektive Gröna Klustret Nuntorp endast skulle få 50 % finansiering.

Kommunalförbundet anser att det är möjligt att vara projektägare under förutsättning att kostnader för projektägarskapet ersätts ur projektbudgeten och föreslår att det fattas ett principbeslut om att kommunalförbundet kan agera projektägare om villkoren för ersättning uppfylls. Arbetsutskottet kommer att informeras vid varje tillfälle det skulle bli aktuellt att kommunalförbundet går in som projektägare.

Bedömning och synpunkter

Kommunalförbundet ser positivt på att stötta andra företagsfrämjande och -stödjande aktörer på detta sätt, under förutsättning att det finns resurser att tillgå och att kommunalförbundet får ekonomisk täckning för sina kostnader. Kommunalförbundets kostnader är främst kopplade till projektekonomi och styrning och ledning men skulle också till mindre del kunna röra kommunikation och övrig administration. Kommunalförbundet menar att förslaget om att ta ut en overheadkostnad ur projektbudgeten skulle säkerställa att kostnaderna täcks. Eventuella investeringskostnader i projekt ska exkluderas i beräkningen av förbundets ersättning.

Den risk som föreligger är om ett projekts slutresultat skulle avvika negativt från budget. Det är projektägaren som ansvarar för ett eventuellt underskott i projektet. För att minimera denna risk bör

en plan läggas för en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och nära dialog med utförarna. I projektägarskapet ingår att tillsätta och ingå i projektets styrgrupp vilket i sig borgar för god insyn i projektet.

Sammantaget bedöms möjligheten för Fyrbodals kommunalförbund att agera projektägare ge övervägande positiva effekter då medel i större utsträckning kan komma delregionen Fyrbodal till del. Med god styrning och uppföljning kan risken för underskott minimeras.

Ett principbeslut om att Fyrbodals kommunalförbund har möjlighet att ta på sig ett projektägarskap bidrar till en snabbfotad hantering av eventuella förfrågningar.

Finansiering

Förslaget innebär att Fyrbodals kommunalförbund i egenskap av projektägare ersätts med medel från projektens overheadkostnader (exklusive ev investeringsbudget) vilket ger täckning för personalkostnader och andra omkostnader förknippade med projektägarskapet.

Koppling till mål

Ärendet kopplar inte direkt till något av målen i verksamhetsplanen, däremot till del till de finansiella målen.

Ansvarig tjänsteperson

Titti Andersson

Bitr. förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

Sammanställning DRUM 2022

Förslag till beslut

Direktionen antecknar informationen till protokollet

Sammanfattning och bakgrund

Årligen följs de projekt, avtal och verksamheter som finansieras med via DRUM upp och utvärderas. Uppföljningen är ett viktigt led i arbetet med att ta fram nästa års budget. På direktion mötet i juni presenteras en rapport med en sammanställning av de projekt, avtal och verksamheter som har finansierats med delregionala utvecklingsmedel, DRUM 2022 (bilaga).

Ansvarig tjänsteperson

Michael Johansson, chef Regional utveckling

Fyrbodals kommunalförbund

DRUM 2022

Projekt och verksamheter finansierade genom
Delregionala utvecklingsmedel, DRUM 2022

Innehållsförteckning

Rapport DRUM finansiering 2022	4
<i>RUS 2030 och Verksamhetsplan 2021-2023.....</i>	<i>4</i>
<i>Sammanfattning och slutsatser</i>	<i>5</i>
Stärka innovationskraften (Näringsliv, Affärsdriven miljöutveckling)	6
<i>Slutrapporterade projekt 2022.....</i>	<i>6</i>
Affärs- och tekniktransformation	6
Kunskapslyft industri Fyrbodol	6
<i>Avslutade förstudier 2022</i>	<i>7</i>
Skoglig plattform i Väst.....	7
Kartläggning KKN-branscherna	7
Innovationskapacitet för landsbygd	7
Bygga kompetens/Kraftsamling fullföljda studier	8
<i>Slutrapporterade projekt 2022.....</i>	<i>8</i>
VI-projektet	8
Processtöd fullföljda studier.....	8
Tidiga satsningar fullföljda studier – Vad ska jag bli när jag blir stor?.....	9
Bryggprojekt fullföljda studier.....	9
Öka inkluderingen (Kultur, Attraktionskraft).....	10
<i>Slutrapporterade projekt 2022.....</i>	<i>10</i>
Granitkusten etapp 2 och 3	10
Do it on wheels - slöjdruck	10
Den bohuslänska stenindustrin	10
Hållbar besöksnäring på gränsen	10
Pilot-projekt Dansens dag	10
<i>Avslutade förstudier 2022</i>	<i>11</i>
Förstudie Kulturklustret Tanums kommun.....	11
Förstudie I am QR	11
Förstudie Moderna bibliotek.....	11
Förstudie Dans för hälsa	11
Förstudie Kulturverket vårvik	12
Förstudie Flåtan.....	12
<i>Beviljade projekt och förstudier 2022.....</i>	<i>12</i>
Attraktiva kommuner 2023–2024	12
Förstudie Långdalsedsmodellen	12
Knyta samman Västra Götaland/Kraftsamling Cirkulära affärsmodeller (Fysisk planering, Hållbar mobilitet)	13
<i>Slutrapporterade projekt 2022.....</i>	<i>13</i>
Flux Studios.....	13
Fossilfri gränsregion 2030.....	13
Själaskjulen	13
Förstudie Sömnadsförmedlingen	14
Bioeconomy regions in Scandinavia	14
<i>Beviljade projekt 2022.....</i>	<i>14</i>
GO:LEIF	14

Arena Skog.....	14
Accelererad omställning till fossilfria transporter i Fyrbodal och Sjuhärad	15
<i>Beviljade projekt 2022</i>	15
ROR-i-Land.....	15
Verksamheter och avtal	16
Strategier och stödfunktioner	16
Etableringskontor Position Väst	16
Uppdragsavtal Innovatum AB 2021–2023.....	16
Avslutat uppdragsavtal Almi Företagspartner Väst AB	17

Rapport DRUM finansiering 2022

RUS 2030 och Verksamhetsplan 2021-2023

Den Regionala utvecklingsstrategin 2030 liksom Verksamhetsplan 2021-2023 tar sin utgångspunkt i visionen om "Det goda livet", vilket förutsätter en hållbar utveckling i de tre dimensionerna, ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. De tre dimensionerna är beroende av och förstärker varandra.

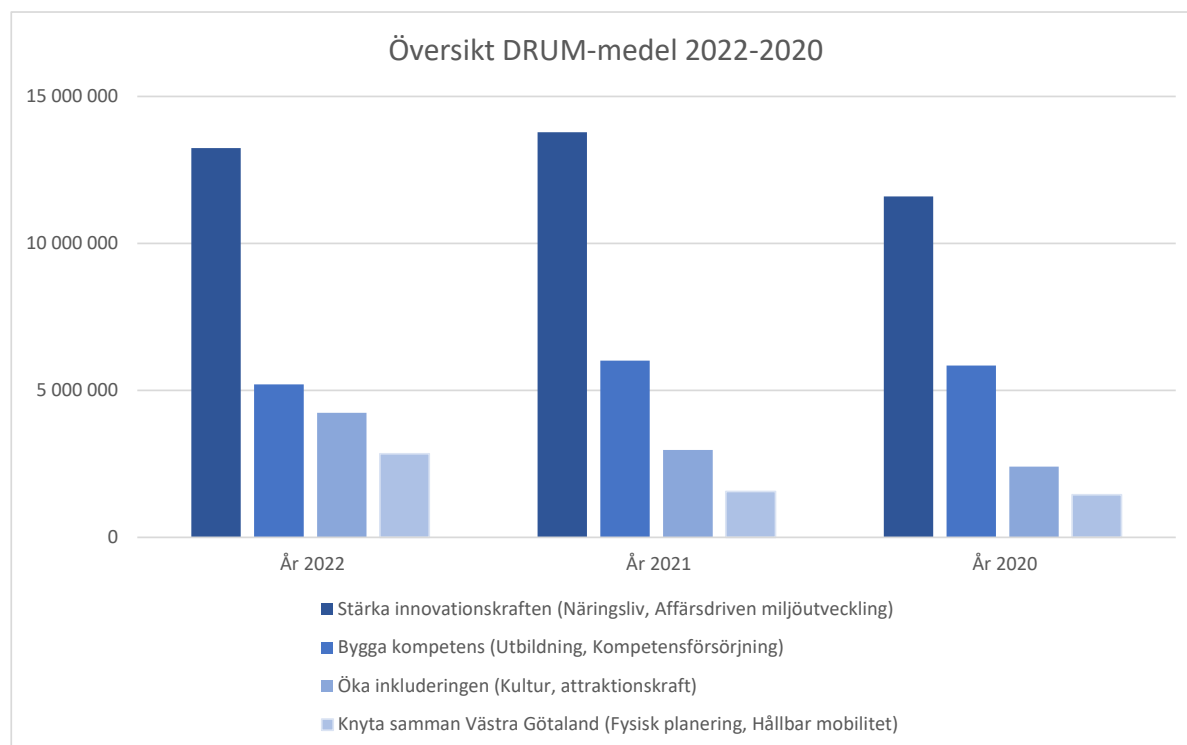
Den regionala utvecklingsstrategin pekar ut riktningen för vårt gemensamma arbete för regionens, delregionens och kommunernas utveckling och omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

De delregionala utvecklingsmedlen, DRUM är ett av verktygen för att finansiera omställning och utveckling inom de prioriterade områdena. Regionen och kommunerna bidrar med lika delar till den gemensamma DRUM-budgeten och en överenskommelse mellan Kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen reglerar hur medlen ska användas. En ny överenskommelse tecknades 2021 och gäller till 2024.

Syftet med DRUM-medlen är att bidra till lokalt och delregionalt inflytande och engagemang i det regionala utvecklingsarbetet, utifrån kommunernas förutsättningar och möjligheter. De ska även bidra till nytänkande och konkreta projekt som främjar en hållbar utveckling och bidrar till att lösa aktuella samhällsutmaningar. Insatser ska samskapas i en flernivåsamverkan.

Sammanfattning och slutsatser

Prioriteringsområde (Utvecklingsområden Verksamhetsplan)	År 2022	År 2021	År 2020
Stärka innovationskraften (Näringsliv, Affärsdriven miljöutveckling)	13 250 000	13 782 000	11 604 000
Bygga kompetens (Utbildning, Kompetensförsörjning)	5 200 000	6 012 500	5 843 500
Öka inkluderingen (Kultur, attraktionskraft)	4 238 000	2 973 200	2 404 750
Knyta samman Västra Götaland (Fysisk planering, Hållbar mobilitet)	2 845 000	1 562 500	1 450 000
Projektadministration och ekonomi	500 000	135 000	54 000

Sammanfattning i siffror.

Denna återsrapportering avser att ge en samlad bild av de projekt och förstudier som avslutats respektive startats under 2022 och som möjliggjorts genom finansiering med delregionala utvecklingsmedel, DRUM. Siffrorna i tabellen och grafen ovan redogör även för verksamheter och avtal som finansieras genom DRUM-medel under 2022.

Syftet är att bidra till genomförandet av Verksamhetsplan 2021–2023 Fyrbodal och är förbundets bidrag till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin, RUS 2030, Klimat 2030 samt Kulturstrategi Västra Götaland.

Rapporten följer de långsiktiga prioriteringarna som finns utpekade i regionala strategin. Kopplingen till verksamhetsplanen finns under varje rubrik för att tydliggöra förhållandet mellan verksamhetsplan och regionala utvecklingsstrategin.

Under 2022 kom den nya programperioden för EU-programmen, Europeiska socialfonden, ESF och Europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF igång med flera utlysningar. Nytt för programperioden är att andelen EU-finansiering minskat från 50 till 40 procent.

Stärka innovationskraften

(Näringsliv, Affärsdriven miljöutveckling)

Slutrapporterade projekt 2022

Affärs- och tekniktransformation

Syfte: Uppnå hållbar tillväxt över tid för små och medelstora företag i Fyrbodals styrkeområden genom att ge tillgång till specifika resurser, skräddarsydda processer, nischtalang, bästa teknik och kapital för små och medelstora företag i Fyrbodal.

Mål: Målet är att bidra med utveckling till hela företaget dvs att affären och produkt/processer kopplas ihop.

De aktiviteter som ska genomföras i projektet är;

- Utveckla ny process som kombinerar affärsutveckling med process- och industriutvecklande insatser.
- Utveckla nya lokala mötesarenor med fokus på affärsutveckling i kombination med teknikkunskap inom utvecklingsområden som påverkar morgondagens affärer.
- Företagen kommer att kontaktas och erbjudas ett kostnadsfritt personligt möte på två timmar under vilket analysen genomförs.
- Erbjuder lokala mötesplatser för små och medelstora företag i Fyrbodal som stärker företagens konkurrenskraft inför morgondagens affärer.

Resultat: Projektet fick göra fler anpassningar för att kunna leverera resultat, trots pandemins effekter under stora delar av projektiden. Bland annat fick projektet ”flytta ut på nätet” i stället för att utveckla lokala mötesplatser tillsammans med utvecklingsnoderna i Fyrbodal. Bedömningen är att det genom den snabba digitala mognaden hos företagen ändå ledde till något positivt då följden bland annat blev att fler företag nåddes via digitala kanaler och kontakter kunde skapas över ett större geografiskt område.

Under perioden har Connect Väst utvecklat sitt erbjudande till företag där första steget är en fördjupad analys som följs upp av en ”perspektivgenomlysning” med målet att öka tillväxten i företaget.

Berörda kommuner: Samtliga.

Kunskapslyft industri Fyrbodal

Syfte: Stärka företagens konkurrenskraft genom att utveckla den befintliga kompetensen hos företagen. Utmaningar som projektet ska möta är;

- Kompetensförsörjning, företag får inte tag på eller behåller rätt kompetens.
- Ägarskifte, företag läggs ner på grund av ointresse hos investerare och nästkommande generation.
- Ny teknik, företagen hänger inte med i den snabba förändringstakten.
- Hitta finansiering, företagen hittar inte rätt i stödsystemen som finns för att främja innovation.
- Öka effektiviteten, företagen har mycket att göra men har låga marginaler.

Mål: ”Framtidssäkra” industrin i hela Fyrbodal. Konkurrenskraften och attraktiviteten ska öka genom att knyta samman forskning och utveckling till SME samt genom att stärka samarbetet mellan aktörerna och kommunerna.

De aktiviteter som ska anordnas inom projektet är nätverksträffar, utbildningar och fokusgrupper.

Resultat: Under 2022 genomförde konsultbyrån WSP en utvärdering av IUC Västs verksamhet. I rapporten konstaterar WSP bland annat att; IUC bedriver en väl fungerande verksamhet. Baserat på det som framkommit ur utvärderingen konstaterar man att målgruppen ger goda omdömen avseende arbetssätt. Inriktningen upplevs ligga i linje med de behov och de utmaningar små- och medelstora tillverkande företag upplever. Även de projekt som bedrivits och de nätverk och kunskapshöjande

aktiviteter som gjorts ges goda omdömen. IUC upplevs ha en god förmåga att fånga upp behov och utmaningar hos företagen och vara relevanta, och lyckas anpassa nivån på stödet till företagens mottagarkapacitet.

IUC Väst har en tydligt definierad målgrupp och upplevs genom detta fylla en roll i det företagsfrämjande systemet, som idag inte på ett tydligt sätt tas av någon annan främjande aktör. Det handlar om tillverkande företag i – ofta mogna branscher – som funnits förhållandevis länge. Det är WSP:s bild att IUC genom sin inriktning befinner sig i ”skärningen” mellan de tjänster som den privata marknaden kan erbjuda och det offentliga främjarsystemets utbud.

Berörda kommuner: Samtliga.

Avslutade förstudier 2022

Skoglig plattform i Väst

Syfte: I förstudien ska det förberedas erbjudande till företagen innefattande hur deras engagemang i aktiviteter kommer att ge resultat på deras behov och utmaningar samt hur de långsiktigt kan medverka i etablering och drift av plattformen.

För att bygga upp erfarenhet om hur genomförandeprojektet ska utformas kommer det i förstudien att förberedas för hur tematiska nätverk och behovsspecifika aktiviteter kan utvecklas.

Mål: Förstudiens övergripande mål är att ta fram underlag till ett treårigt genomförandeprojekt. Detta projekt syftar till att på olika sätt skapa förutsättningar för att stärka skogsbruket och dess intressenter med att analysera och ta fram underlag till ett genomförandeprojekt. Projektet kommer övergripande arbeta med

- Vilka organisationer/aktörer vill medverka till att utveckla och stödja de utmaningar och behov företagen har inom skogliga näringar.
- Vilka organisationer/aktörer i Västra Götaland vill ingå i ett partnerskap i genomförandeprojektet

Resultat: En arena för skogliga frågor har börjat formas, där seminarier m.m. genomförts för kompetensutveckling och nätverksbyggande. En ansökan för huvudprojekt har tagits fram.

Berörda kommuner: Samtliga

Kartläggning KKN-branscherna

Syfte: Förstudien syftar till att ta fram underlag till kommunalförbundet och kommunerna för att på sikt kunna identifiera insatser och prioriteringar som ska ingå och formuleras i en handlingsplan för KKN i Fyrbodal.

Mål: Ett underlag som kommunalförbundet kan utgå ifrån vid framtagande av en handlingsplan för arbetet i att stötta och utveckla möjligheterna för KKN-branscherna i Fyrbodal.

Resultat: Rapporten kommer ligga till grund för en delregional handlingsplan för att främja kulturföretagandet i Fyrbodal.

Berörda kommuner: Samtliga

Innovationskapacitet för landsbygd

Syfte: Bidra till innovationsutveckling på landsbygden genom att titta på en ny form av organisering av utveckling som bygger på redan pågående lokala initiativ och potentialer.

Mål: Innovationsplattform Dalsland samt ett underlag att söka fortsatt stöd för utvecklingsarbetet.

Resultat: Arbetet ska kunna fungera som modell för utveckling och test av liknande verksamheter i landet.

Berörda kommuner:

Bygga kompetens/Kraftsamling fullföljda studier

(Utbildning, Kompetensförsörjning)

Slutrapporterade projekt 2022

VI-projektet

Syfte: Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) ska få det stöd de behöver för att återuppta sina studier, påbörja nya studier eller närma sig arbete. Vidare syftade projektet till att medarbetarna i projektet skulle arbeta utifrån "bemötande i ögonhöjd" - se varje individ, utgå från personens egen förmåga till förändring och arbeta medskapande.

Mål: UVAS har blivit sedda och känner sig delaktiga i sin process mot studier eller arbete, har deltagit i olika insatser för bättre hälsa, ökad tro på sina framtida möjligheter och förmågor, påbörjat studier eller praktiserat med sikte på jobb. Samsyn kring målgruppen och utmaningar i samhället, kunskap om utbildningsformerna folkhögskola och vuxenutbildning och samverkan kring målgruppen.

Kommunalförbundets delregionala mål: Stärka arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), förbättrad samverkan för att stötta och hjälpa ungdomarna tillbaka till studier eller arbete och ökad kompetens och kunskap för att möta målgruppens utmaningar och behov.

Resultat: Under projektet träffade handläggare och pedagogisk personal 1 415 UVAS utifrån ovanstående premiss. Ytterligare några resultat: 814 UVAS deltog i olika insatser för bättre hälsa, egenmakt, på väg till att börja studier eller arbete, 493 deltagare har påbörjat studier enligt anpassad studieplan och 304 deltagare har praktiserat med sikte på jobb. Projektmedarbetare har fått ökad förståelse för och ökad kompetens kring målgruppens förutsättningar och behov samt bemötande. Ökad dialog och samverkan över förvaltnings- och kommungränser samt ökad kunskap om vuxenutbildning och folkhögskola som utbildningsanordnare. Stärkt och utvecklat KAA-arbete.

Berörda kommuner: Samtliga

Processtöd fullföljda studier

Syfte: Kraftsamla i syfte att stödja skolor och kommuner i Fyrbodalsregionen för att fortsatt utveckla och systematisera arbetet för att långsiktigt öka andelen gymnasiebehöriga elever i medverkande kommuner och skolor.

Mål: Medverkande kommuner hade sina olika inriktningar och mål. Vänersborgs kommuns hade som mål att utveckla och systematisera sitt skolnärvaro- och skolfrånvaroarbyte och deltog med samtliga högstadieskolor. I Munkedals kommun medverkade samtliga grundskolor och där var målet att öka likvärdigheten och måluppfyllelsen, genom att bl.a. öka elevernas trygghet och studiero och att utveckla den breda studie- och yrkesvägledningen i undervisningen. Dessutom har en del av projektet varit att sprida kunskap och lärdomar till andra kommuner och skolor i Fyrbodalsregionen.

Resultat: Under utvecklingsarbetet har gemensamma föreläsningar, uppföljningar, seminarier och en avslutande konferens arrangerats kontinuerligt under hela projektperioden för att på ett systematiskt sätt arbeta med skolförbättring med enheter och kommuner utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Vänersborg: Systematiskt kvalitetsarbete med närvarostatistik och uppföljning, sammanhållet arbete under devisen "Sedd och saknad" där närvarokoordinatorer anställts på varje skola och samverkar med mobila skolteamet och det har även lagts ett särskilt fokus på mentorskap och övergången mellan åk 6-7. Begreppet "Sedd och saknad" har spridits ner i de lägre åldrarna och även till förskola, där det anställts en insatskoordinator för att tidigt förebygga problematisk skolfrånvaro. Munkedal, exempel från några enheter: 1. Fokus på trygghetsarbetet har skapat en förbättrad struktur och större samstämmighet kring ordningsregler, fler rastvärdar och en rastbod. Det språkutvecklande arbetssättet

innebar en omorganisation av SVA och att arbetet med studiehandledningen utvecklades, parallellt med en ökad medvetenhet kring språket. Fokus på lektionsdesign innebar en förbättring av undervisningen. 2. Inspiration och fördjupning kring olika yrken och framtida möjligheter, yrkesmässor för elever och information om studie- och yrkesvägledning på föräldramöte. Genom arbetet har eleverna fått en ökad kunskap kring bredden av yrken och därmed utvecklat en större valkompetens och mognad att diskutera sin framtid. Ett ytterligare resultat i arbetet är att personalen identifierat behovet av att arbetet kring den breda studie- och yrkesvägledningen bör komma in tidigare och mer kontinuerligt än vad som varit fallet innan projektstart.

Berörda kommuner: Munkedal, Vänersborg, (samtliga)

Tidiga satsningar fullföljda studier – Vad ska jag bli när jag blir stor?

Syfte: Tillsammans med ett antal medverkande skolor i Fyrbodalsregionen utvecklas bland annat ett material som kan användas i skolan för att utmana traditionella studie- och yrkesval.

Mål: Göra eleverna medvetna om de möjligheter som finns och att hjälpa dem att nå sina mål utifrån den kunskapen, genom en ökad valkompetens och normbrytande arbete kopplat till t ex kön och social bakgrund. Studievägledande aktiviteter – barn och elever ska redan i tidig ålder få kunskap om vilka möjligheter olika utbildningsval och yrkesval kan ge. Kulturförändrade aktiviteter – fler ska se högskolestudier som en möjlighet. Motiverande aktiviteter – fler elever ska känna sig motiverade i skolan.

Resultat: Utvecklat ett lektionsmaterial från åk 1-3 och ett för åk 4-6 och utvecklat en modell för både fysiska och digitala träffar mellan klasser och yrkesverksamma inom olika branscher. Dessa möten har varit väl planerade för att bemöta normer kring kön och social bakgrund och klasserna har förberett sig och varit pålästa innan. Utvecklat en modell för att på föräldramöten möta föräldrar/vårdnadshavare kring barnens framtida studie- och yrkesval och genomfört yrkesmässor. Mötena mellan klasser och sk. Yrkesambassadörer har varit mycket inspirerande för både elever och föräldrar och en utveckling av detta har efterfrågats.

Berörda kommuner: Samtliga

Bryggprojekt fullföljda studier

Syfte: Mobilisera för nästa steg i Kraftsamling Fullföljda studier med fokus på Fyrbodalsregionen

Mål: Kartlägga, analysera och sprida resultat från genomförda och pågående satsningar och projekt för fullföljda studier. Vidmakthålla och fortsätta arbetet med "Processtöd fullföljda studier". Fortsätta pågående utvecklingsarbete med satsningar i tidiga åldrar. Ta fram underlag och strategi för långsiktigt arbete samt söka medel från regionen för arbetet med fullföljda studier i en obruten kedja 0-24 år.

Resultat: Kartläggning och analys av genomförda och pågående projekt genomfördes och sammanställdes som en kunskapsbas. Arbetet genom "Processtöd fullföljda studier" och "Ökad högskoleövergång - Vad ska jag bli när jag blir stor" löpte på som planerat och avslutades under Bryggprojektet (resultat enligt ovan). Metoder och erfarenheter från "Barns integritet, en jämställd förskola och skola fri från våld" togs vidare av Hälsökällan och ett projekt för fortsatt utvecklingsarbete och spridning har beviljats av JÄMY. Ansökan till regionen om delregionala kunskapsnoder för långsiktigt arbete med fullföljda studier skrevs i samverkan med Skaraborgs kommunalförbund, Boråsregionen Sjuhärads och Göteborgsregionen och beviljades av RUN. Där tar arbetet vid med strategi framåt med fullföljda studier.

Berörda kommuner: Samtliga

Öka inkluderingen

(Kultur, Attraktionskraft)

Slutrapporterade projekt 2022

Granitkusten etapp 2 och 3

Syfte: Projektet ska utveckla natur- och kulturarvsturismen i norra Bohuslän genom att stärka befintliga aktörer och skapa fler entreprenörer inom kultur- och besöksnäringen.

Mål: En etablerad, stadigvarande plattform för gemensam utveckling av norra Bohuslän som bygger på granitlandskapets natur- och kulturarv.

Projektet ska, genom samspel mellan natur-kultur-geologi samt besöksnäring, uppnå Turistrådet Västsveriges klassificering/nivå Sverige på de 12 medverkande platserna.

Resultat: Resultatindikatorer inom "En region som syns och engagerar". Att skapa samarbete mellan berörda kommuner för att se kulturarvets värde av stenindustrin, och fortsätta verka för en spridning för besöksnäring och kulturarv.

Berörda kommuner: Lysekil, Sotenäs, Tanum, Strömstad

Do it on wheels - slöjdruck

Syfte: Skapa mobila verkstäder för att nå nya målgrupper med kultur och skapande.

Mål: Att tillhandahålla flexibla verkstäder för att underlätta folks skapande, samtidigt som alla inte måste äga allt själva. Att både tillgängliggöra skapande tekniker som för målgrupperna kanske tidigare varit okända, och erbjuda möjligheter att förenkla för och utveckla möjligheter för konstnärligt utövande med redan bekräftat engagemang hos målgrupperna.

Resultat: På sikt ser vi att fler barn får en mer nyanserad eller komplett insikt om sin kapacitet som skapande kreativa personer.

Berörda kommuner: Bengtsfors, Åmål

Den bohuslänska stenindustrin

Syfte: Genom inventering, aktivering och kunskapsinsamling få möjlighet att värdera lämningarnas vetenskapliga och pedagogiska potential.

Mål: Ett uppdaterat kunskapsunderlag avseende lämningar efter den bohuslänska stenindustrin att användas i kommunal översiktsplanering och främja kultur- och besöksnäringen i området.

Resultat: Skapa underlag för hur omfattande stenindustrin var och hur vi skulle kunna nyttja kulturarvsvärdet.

Berörda kommuner: Lysekil, Tanum, Munkedal, Sotenäs, Strömstad

Hållbar besöksnäring på gränsen

Syfte: Skapande av aktiviteter för besöksmål kring Svinesundsbron med inriktning kulturarv.

Mål: Att engagera området och gränsregionen i genomförandet av kulturella och besöksmålsaktiviteter.

Resultat: Covid begränsade genomförandet. Utbildningar inom guidning samt digitala möten för samordnande över gränsen.

Berörda kommuner: Samtliga

Pilot-projekt Dansens dag

Syfte: Vidareutveckla konceptet genom att kartlägga och engagera danslivet, både det professionellt verksamma och studerande, verksamma i Fyrbodalen.

Mål: Målet med pilotprojektet är att:

- Kartlägga och engagera professionellt verksamma dansare i Fyrbodalen
- Etablera relationer inom dansfältet och förankra konceptet i kommuner som vill delta i

- pilotprojektet och ev kommande satsningar
- Skapa nya mötesytor för professionella dansare i Fyrbodals kommun
- Synliggöra danskonsten i stadsbilden genom arrangemang på Dansens dag 2021
- Undersöka möjligheter för fortsatta satsningar och framtida samarbeten.

Resultat: Efter projektperioden kommer verksamheten drivas vidare genom att arbeta för Dansens Dag 2022 där vi bygger på den stärkta dansplattformen och utforskar nya konstnärliga metoder och arbetssätt. Med nya visioner tar vi vidare våra nyvunna erfarenheter till att utveckla projektet ytterligare låta firandet växa med utökade samverkansformer och fler medverkande runtom i regionen.

Berörda kommuner: Uddevalla, Tanum, Vänersborg

Avslutade förstudier 2022

Förstudie Kulturklustret Tanums kommun

Syfte: Kartlägga kulturklustret i och kring Tanums kommun.

Mål: Få en förståelse och utveckling av det gemensamma entreprenörskapet (utifrån rapporten Kreativa kraftfält) -Få fler aktörer att få en helhetssyn och bidra till varandras arbete. - Lyfta den rikedom som finns i de aktuella kommunerna. - Få svar på frågorna "Vad betyder kulturklustret i Tanums, Sotenäs och Strömstads kommuner?" samt "Hur kan vi utöka kunskap, synbarhet, samverkan internt och externt?" - På sikt se ett utökat kultursamarbete som sträcker sig över hela Fyrbodals kommun.

Resultat: Underlaget kan användas över tid, i satsningar och prioriteringar inom kulturområdet.

Berörda kommuner: Tanum med en spegling mot samtliga kommuner

Förstudie I am QR

Syfte: Utveckla test- och demonstrationsarenor där nya idéer omsätts i praktik, där den digitala och den fysiska platsen får interagera och mötas på ny arena.

Mål: Göra en kartläggning och nulägesanalys kring förutsättningarna för ett kommande genomförandeprojekt

Resultat: Kunna skapa en framtagna projektansökan utifrån förstudien.

Berörda kommuner: Uddevalla, Sotenäs, Munkedal, Lysekil

Förstudie Moderna bibliotek

Syfte: Identifiera insatser och prioriteringar som ska ingå och formuleras i ett gemensamt framtida utvecklingsprojekt. Fokus på information, kommunikation och marknadsföring av bibliotekens breda verksamheter.

Mål: En färdigställd projektansökan som kan ställas till lämpliga finansiärer.

Resultat: Målet ännu inte uppnått med ansökan då behovsbilden har ändrats utifrån förstudiens förutsättningar.

Berörda kommuner: Samtliga

Förstudie Dans för hälsa

Syfte:Kartlägga behov och intresse i Fyrbodalskommunerna för konceptet Dans för hälsa. Undersöka möjliga samverkansformer. Ta fram kommunikationsmaterial och genomföra relationsbyggande för framtida insatser.

Mål: Få minst tre kommuner i Fyrbodals kommunerna engagerade att anlita Danspoolen samt underlag för en projektansökan om Dans för hälsa. Nå samverkan med för Danspoolen nya aktörer, såsom socialtjänst, skola, vård och omsorg, föreningar.

Resultat: Pga pandemin blev genomförandet haltande, men genomfördes på bästa sätt utifrån förutsättningarna.

Berörda kommuner: samtliga

Förstudie Kulturverket vårvik

Syfte: Förstudien syftar till att ta fram ett behovsanpassat underlag inför utvecklingen av lokalerna i den gamla hyveljärnsfabriken i stadsdelen Vårvik. Önskemål från Trollhättan Exploatering AB och Trollhättans Stad att lokalerna om 500 kvm ska användas som konstnärsverkstäder eller dylikt.

Mål: Ett underlag som kan ligga till grund för utveckling och uppbyggnad av lokalerna i hyveljärnsfabriken. Underlaget ska presentera en bild av de behov och förutsättningar som finns hos tänkta hyresgäster.

Resultat: Rapporten kan nyttjas av andra kommuner som underlag och inspiration till liknande utvecklingsprojekt och eller förstudier

Berörda kommuner: Trollhättan

Förstudie Flätan

Syfte: Sökande vill testköra ett teaterprojekt för målgruppen, 10-13 år, som saknas idag i Uddevalla.

Mål: Ge ungdomar möjlighet att spela professionell teater. En framtagen och testad modell för en återkommande teaterfestival för unga i Fyrbodalen som bygger på delaktighet, möten, lärande och växande. Att återkommande kunna erbjuda arbetstillfällen/ge uppdrag till professionella dramatiker i regionen vilket i sin tur leder till ett ökat utbud av nyskriven dramatik för målgruppen och utveckling av arbetet med drama i kulturskolans verksamhet

Resultat: Förstudien, och eventuellt efterföljande projekt, kommer att gynna länken mellan kommunerna i Fyrbodalen. Möjligheten för teaterlärare att nätverka skapar en större möjlighet för samverkan och inspiration till andra projekt. Länken mellan pedagoger, barn och en etablerad teaterscen, Regionteater Väst kommer att stärkas.

Berörda kommuner: samtliga

Beviljade projekt och förstudier 2022

Attraktiva kommuner 2023–2024

Syfte: Genom seminarier höja kompetensen bland ansvariga tjänstepersoner och politiker inom området Gestaltad livsmiljö.

Mål: Ansvariga tjänstepersoner och politiker har den aktuella kunskap och kompetens som krävs för att respektive kommun ska vara en god beställare vid gestaltungsuppdrag och stadsplanering.

Förväntat resultat: Två planerade och genomförda seminarier under paraplyet Attraktiva kommuner.

Berörda kommuner: Samtliga

Förstudie Långdalsedsmodellen

Syfte: Skapa ett offentligt utrymme där människor i alla åldrar, skiftande kulturell bakgrund och olika intressen kan lära känna varandra. Processen skedde genom deltagande design, vilket innebär att invånarna i Dals Långed har erbjudits att delta i alla steg i konstruktionsprocessen, från den allra första programformuleringen genom att kommentera de olika förslagen, till den slutgiltiga designlösningen. Minska klyftorna mellan stad och landsbygd, och skapa en gemensam samhörighet mellan olika konstnärer på i Dalsland.

Mål: Introducera ett angreppssätt för att skapa gestaltad livsmiljö för och med invånarna, genom att bjuda in erfarna konstnärer kring samskapande gestaltungsprocesser och invånare som deltagit i sådana projekt att hålla i ett seminarium och en workshop i varje Dalslandskommun.

Resultat: Arbeta tillsammans med invånarna på orten för större projektansökan för genomförande av praktiskt projekt

Berörda kommuner: Bengtsfors, Färgelanda, Mellerud, Åmål

Knyta samman Västra Götaland/Kraftsamling Cirkulära affärsmodeller

(Fysisk planering, Hållbar mobilitet)

Slutrapporterade projekt 2022

Flux Studios

Syfte: Projektet bidrar till ett socialt, kulturellt och ekonomiskt hållbart liv på landsbygd för medborgare, professionella konstnärer och kulturverksamheter. Genom att skapa både arbetsmöjlighet och utställningsmöjlighet förväntas projekt bidra till bättre förutsättningar för verkamma konstnärer i området.

Mål: Målet med pilotprojektet är att skapa ett kontinuerligt sammanhang för utbyte och kunskapsutveckling med utgångspunkt i *kroppens görande och lärande*.

Resultat: Utmynna i en större ansökan för fortsatt genomförande av aktiviteter som förstudien aktiverar.

Berörda kommuner: Bengtsfors, Sotenäs, Tanum, Lysekil, Munkedal

Fossilfri gränsregion 2030

Syfte: Fossilfri gränsregion 2030 bygger vidare på projektet Hela gröna vägen. Satsningen handlade bland annat om att sätta goda exempel och gav resultat som underlättat införandet av fossilfria och förnybara transporter. Kommunerna i gränsregionen byter successivt till fossilfria fordon, antalet laddstationer ökar och det finns konkreta planer för utbyggnad för biogas. Förutom den konkreta och kraftfulla förändring som redan pågår ska vi säkerställa att det finns en strategi för hur kommunerna i gränsregionen ska nå fossilfrihet 2030. Arbetet handlar om att hämta information och förmedla kunskap för att underlätta för kommuner och näringsliv att använda fossilfria lösningar.

Mål: Öka den gränsöverskridande rörligheten med koldioxidsnåla transportsystem

Resultat: Det upparbetade gränsöverskridande samarbetet har gett konkreta resultat som påverkar klimatfrågan positivt, har tagit oss närmare målet om en fossilfri gränsregion 2030 samt Interreg Sverige-Norge-programmets insatsområde ”Hållbara transporter” och målet att öka den gränsöverskridande rörligheten med koldioxidsnåla transportsystem”. Pandemin medförde att planerade publika event och sammankomster i stället blev till en mängd digitala lösningar vilka i sig också blivit en värdefull lärdom för att minska onödigt resande och öka tillgängligheten till kunskaper. I viss utsträckning har de digitala mötena också underlättat det gränsregionala samarbetet men pandemin har också gjort det väsentligt svårare i andra avseenden så som att lära känna varandras kulturer och arbetssätt liksom att samskapa insatser.

Berörda kommuner: Samtliga

Själaskjulen

Syfte: Projektet som helhet samlar kreativitet och produktion som finns lokalt. Projektet syftar till att lyfta fram de styrkor som finns lokalt och att visa på att vi tillsammans kan skapa utveckling, attraktivitet och stärkt självbild i vår region och för de människor som bor och verkar här.

Mål: Genom den filmade dokumentationen av Själaskjulen kan flera involverade aktörer sprida information om projektet och marknadsföra vindskydden. Filmen stödjer besöksnäringen i området och kan öka antalet besök och gästnätter i Dalsland.

Resultat: En spridning av projektets genomförande och främjande av hållbara besöksmål i Dalsland.

Berörda kommuner: Bengtsfors, Dals-Ed, Mellerud, Åmål

Förstudie Sömnadsförmedlingen

Syfte: Syftet med förstudien är att etablera nya kontakter och nätverk inom textilbranschen och aktörer som utför utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser i Fyrbodalsregionen.

Mål: Under förstudien etablera kontakt med nya samarbetspartners, utföra validering av minst tio personer med kompetens inom sömnad/skrädderi, ett etablerat, utvidgat nätverk i Dalsland och i Fyrbodal, på sikt Västra Götaland

Resultat:

Berörda kommuner:

Bioeconomy regions in Scandinavia

Syfte: Syftet med projektet är att bidra till att näringsliv och offentliga aktörer i The Bioeconomy Region kommer igång med den omställning av produktionsprocesser och produktportföljer som följer av morgondagens behov av nya biomaterial och förnybar bioenergi. Ur ett internationellt perspektiv är syftet att regionen skall vara det självklara valet för investerare, företag och innovatörer att förlägga investeringar och verk-samhet för kommersialisering inom området skoglig bioekonomi.

Mål: Öka den internationella konkurrenskraften, marknaden och därmed tillväxten för små och medelstora företag som producerar biobaserade produkter och tjänster från huvudsakligen skogliga råvaror.

Resultat: Mer än 100 små och medelstora företag har fått stöd. Testcentra har identifierats, tillgängliggjorts och nyttjats av företagen. Större synlighet nationellt och internationellt. Bidragit till att SME kan få hjälp till tillväxt och utveckling tvärs gränsen och utnyttja marknadsmöjligheterna.

Rapport ”Upplevda gränshinder inom skoglig bioekonomi i Norge och Sverige” (tas vidare inom projektet Integrerad gränsregion) har tagits fram.

Berörda kommuner: Samtliga

Beviljade projekt 2022

GO:LEIF

Syfte: Projektet ska bidra till att ställa om fritidsbåtssektorn till eldrift, med Skagerrak-regionen som föregångare och att samtidigt stärka och utveckla det regionala näringslivet i sektorn. Visionen är att regionen ska bli världsledande både inom användning men även utveckling och produktion av eldrivna fritidsbåtar.

Mål: Ökad kunskap om elektriska fritidsbåtar hos hamnaktörer och båtintresserade. Skapa förutsättningar för båt-laddning, teknik- och affärsutveckling längs hela ÖKS-kusten. På sikt bidra till grön omställning globalt av hamnar och båtindustrins aktörer.

Förväntat resultat: Ökade möjligheter till laddning vid samtliga projekthamnar samt ytterligare ställen. Ökad kompetens hos nyckelaktörer i ÖKS-området. Gränsöverskridande nätverk för ökad näringslivssamverkan och produkt- och tjänsteutveckling. Ökad kunskap utveckling för eldrivna fritidsbåtar och laddinfrastruktur.

Berörda kommuner: Strömstad, Tanum, Sotenäs, Lysekil, Munkedal, Uddevalla, Orust.

Arena Skog

Syfte: Projektet tar sig an att stärka små och medelstora företag som nyttjar skogen för sin affärs-verksamhet och kommer att bidra till att stödja dessa företags utveckling, gröna omställning till mer resurseffektivitet, mer fossilfrihet och mer biologisk mångfald.

Mål: Små och medelstora företag inom den skogliga sektorn ska:

1. Delta i aktiviteter som projektet erbjuder.
2. Ange att kunskapsnivån höjts hos dem samt att de fått nya kunskaper som kommer vara värdefulla för att de bättre ska kunna stödja projektets målgrupper.
3. Nya företag ska ha startats
4. Redan bildade start-ups ska få nya kontaktvägar för sin affärsutveckling.

Förväntat resultat: Ambitionen är att utvecklings- och stödmiljön Arena Skog ska etableras och även efter projektet vara en neutral, regional utvecklingsnod för projektets definierade målgrupper inom skogssektorn i hela Västra Götaland. Affärsmodell för arenan ska arbetas fram under projektet.

Berörda kommuner: Samtliga

Accelererad omställning till fossilfria transporter i Fyrbodal och Sjuhärad

Syfte: Projektet ska möta behovet av ytterligare insatser och stöd för att kommunerna, invånarna, näringslivet och besöksnäringen ska kunna ställa om till fossilfria transporter. Genom ökad transporteffektivitet, påskyndad elektrifiering, och en större andel förnybara drivmedel.

Mål: Att genom samverkan över kommunala och delregionala gränser bidra till ökad elektrifiering av transporter genom kunskapshöjande insatser samt förbättrad laddinfrastruktur för personbilar, tunga transporter och arbetsmaskiner. Vi ska nå en ökad transporteffektivitet bland våra medlemskommuner samt främja och klargöra förnybara drivmedels roll i våra delregioner.

Förväntat resultat: verksamheter, såväl kommuner som näringsliv, ska få verktyg de idag saknar för att ta omställningen till fossiloberoende transporter till nästa nivå. Projektet kommer att bidra med metoder, kunskap, kartläggning och analyser som sedan ska tas tillvara och implementeras av och i respektive verksamhet. Kunskaperna hos nyckelpersoner ska ha ökat och liksom motivation och stoltheten för de insatser som görs. På så sätt förväntas projektets resultat kunna förvaltas vidare. På motsvarande sätt förväntas involverade aktörer i kommuner, företag med flera, kunna fortsätta agera inom projektets områden.

Berörda kommuner: Samtliga

Beviljade projekt 2022

ROR-i-Land

Syfte: Minskad klimatpåverkan och ökad tillgänglighet från persontransporter i landsbygder. Skapa rättvisare styrmedel för omställning av persontransporter i landsbygder.

Mål: Kunskaper om grannskapskontorens och mobilitetstjänsternas förutsättningar, energipotential och relevans, var för sig och i samverkan skapas. Modell och metoder som beräknar hur kombinerade mobilitetstjänster och grannskapskontor kan tillgodose landsbygdens behov av tillgänglighet. Förslag till styrmedelspaket för landsbygder tas fram.

Förväntat resultat: Kunskaper och metoder för att aktörer i Sveriges samtliga regioner och kommuner ska kunna implementera delar av projektresultatet i egen geografisk kontext.

Kommentar: Projektet beviljades 2021. Finns med då beslut om att tillföra DRUM-medel till projektet togs under 2022.

Berörda kommuner: Samtliga

Verksamheter och avtal

Strategier och stödfunktioner

Den nya överenskommelsen mellan kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen har gjort det möjligt för förbunden att genom de delregionala utvecklingsmedlen säkra ett antal strategitjänster för att arbeta med de långsiktiga prioriteringarna, kulturstrategi Västra Götaland och Klimat 2030.

Huvudsyftet är att utveckla strukturer och nätverk, samordna kommuner och stärka samverkan i flera nivåer för att öka takten i näringslivet och inom kompetensomställningen, i klimatinnsatser mot ett mer hållbart samhälle.

Kulturnämnden, KUN har förutom kulturstrategi även medgett medel för projekt- och finansieringsutveckling vars huvudsyfte är att skapa goda förutsättningar för entreprenörskap och idéutveckling som leder till regional utveckling med extern finansiering och med särskilt fokus på EU-stöd. Projekten skall bygga på en bred samverkan mellan aktörer, gärna inom olika sektorer, samt bedrivs och tillföra värde för hela Västra Götalandsregionen.

Etableringskontor Position Väst

Det osäkra världsläget påverkar företags investeringsvilja; Vissa väljer att avvakta investeringsbeslut, andra vill fatta beslut mycket snabbt. Det senare kräver mycket snabb hantering och väl förberett material både för Position Väst och kommunerna, vilket delvis varit en utmaning.

Något fler etableringsärenden under året, 26 jämfört med 20 år 2021. Jämfört med 2021 fattades dock färre investeringsbeslut, tre jämfört med sju 2021. Dana startade byggnationen av fabriken i Åmål. Den ska invigas 2023 och beräknas få fler anställda än de ursprungligen planerade cirka 80. Scandinavian Enviro Systems har miljötillstånd och bygglov klara i Uddevalla.

Samverkan mellan aktörer som främjar ett gott investeringsklimat stärktes på flera sätt; Genom nätverket för de fyra etableringskontoren inom Västra Götaland som sammankallas av VGR, genom projektsamverkan med Innovatum Science Park och fortsatt gott samarbete med Business Sweden, inom Position Västgruppen och med kollegor på kommunalförbundet samt med exempelvis Svinesundskommittén, Vattenfall Eldistribution, Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Vara kommun valde att stiga av samarbetet inom Position Väst och enbart fokusera på Skaraborg. Essunga och Grästorp kvarstår. Position Väst består av 16 samverkande kommuner per januari 2023.

Uppdragsavtal Innovatum AB 2021–2023

Innovatum Science Park och Innovatum Science Center är centrala aktörer för att nå vissa av de uppsatta målen inom kommunalförbundets utvecklingsområden.

Avtalet ska tydliggöra Innovatumkoncernens delregionala uppdrag och hur Innovatum genom sin starka koppling till flera av Fyrbodals utvecklingsnoder aktivt kan bidra i utvecklingen av dessa.

Enligt uppdragsavtalet ska Innovatum utföra tjänster inom Innovatums utmaningsområden och specifikt ska insatser inom Fyrbodals resursbaser och styrkeområden göras för att:

- Öka innovationskraften, entreprenörskapet och det hållbara företagandet.
- Främja investeringar och arbetstillfällen i Fyrbodal.
- Stödja arbetet som underlättar för en utökad elektrifiering av fordonsflottan.
- Nyttja bioekonomin som möjliggörare mot ett fossilfritt och hållbart samhälle.

- Utveckla det produktionstekniska kunnandet och tillämpning av nya material och processer för att bidra till en hållbar tillverkningsindustri.
- Inspirera unga att vidareutbilda sig inom teknik och naturvetenskap.
- Öka förmågan att utveckla besöksmålen i Fyrbodals kommun.

Avslutat uppdragsavtal Almi Företagspartner Väst AB

Ramavtalet med Almi Företagspartner Väst som slöts 2019 efter en offentlig upphandling avslutades under 2022 efter att avtalstiden och de 2 möjliga optionsåren var till ända. Ramavtalet fördelades på två år med option på ytterligare två år (1+1 år).

Avtalet specificerade sex olika tjänster inom stöd till små och medelstora företag i Fyrbodals kommun. Bakgrunden till avtalet var bland annat ett behov av att säkerställa att alla företag i Fyrbodals kommun får tillgång till affärs- och utvecklingsstöd. Avtalet innebär också en ökad samverkan mellan näringslivsfrämjande aktörer och kommunernas näringslivsutvecklare.

Inte minst viktig i avtalet var det förändrade arbetssättet som skulle leda till ”en väg in” i innovationssystemet.

Avtalet innehåller sex tjänster:

- Distribuerad affärs- och företagsutveckling
- Akut rådgivning för små företag i ekonomisk kris
- Rådgivning till små företag som står inför ett generationsskifte
- Temaseminarier för nystartade och befintliga små- och medelstora företag
- Matchning av idéer och team
- Innovationshandledning

Fördelningen inom avtalets olika tjänster har förändrats över tid. En starkt bidragande orsak är pandemins effekter som gjorde behovet av akut rådgivning större samtidigt som företag som stod inför ett generationsskifte valde att avvakta. Efterhand som möjligheten till stöd för affärs- och företagsutveckling blev känd i hela Fyrbodals kommun, ökade också efterfrågan.

Fördelning ramavtal över avtalsåren

Flexibiliteten inom tjänsterna i avtalet har betytt mycket för kommunerna och över lag är nöjdheten mycket stor. Detta har även uppmärksammats i övriga delregioner och en dialog pågår med Västra Götalandsregionen som är näst störst ägare i Almi Företagspartner Väst om en eventuell utveckling av

Rapportförfattare:

Almir Erkocevic,
Ann Palmnäs,
Christel Thuresson.
Elisabeth Hansson,
Linnéa Grimstedt,
Michael Johnsson,
Tobias Källqvist

Fyrbodals kommunalförbund – 14 kommuner samarbetar för hållbar utveckling

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla
Vxl 0522-44 08 20 • www.fyrbodal.se

Beslut avseende DRUM-medel på delegation

Projekt	Ägare	Beslutat RTV	Signatur	Dnr nr	Datum
---------	-------	--------------	----------	--------	-------

Beslut avseende avtal på delegation

Avtal	Part	Signatur	Dnr nr	Datum
Våra rum	Platskultur AB	ALS	2022/0037	2023-03-22
Våra rum	Röd arkitektur	ALS	2021/0198	2023-03-22
Avtal med IDC 2023	IDC West sweden AB	ALS	2022/0089	2023-03-23
Tjänsteköp Vänersborgs kommun	Vänersborgs kommun	ALS	XXX	2023-05-02
Förläning Ramavtal Lexicon ab	Lexicon AB	ALS	2021/0144	2023-05-04
Våra rum	Carina Paulsson	ALS	2021-0104	2023-05-04

Beslut avseende anställning på delegation

Namn	Tjänst	Datum	Signatur	Dnr nr
Eva-Maria Persdotter	Socialstrateg	2023-04-05	TA	
Maria Wolff	Chef Kompetensförsörjning	2023-04-20	ALS	
Helen Helleborn	Personaladministratör	2023-04-23	MP	
Maria Aronsson	Projektledare	2023-04-25	TA	

Beslut avseende inköp på delegation

Namn	Datum	Signatur
------	-------	----------